

جارو برقی

هدفهای رفتاری : پس از پایان این واحد کار از فراگیر انتظار می‌رود که :

- ۱- جارو برقی و قسمت‌های مختلف آن را شرح دهد.
- ۲- روش درست استفاده کردن از جارو برقی را توضیح دهد.
- ۳- روش نگهداری از جارو برقی را شرح دهد.
- ۴- معایب احتمالی جارو برقی را تشخیص دهد.
- ۵- روش‌های پیش‌گیری از گسترش معایب احتمالی جارو برقی را توضیح دهد.
- ۶- اجزای جارو برقی را نام ببرد.

۱_۶_مقدمه

جاروبرقی یکی از وسایل مهم خانگی می‌باشد که این روزها در اکثر منازل وجود دارد. بر حسب نوع خاص و کارخانه‌های گوناگون این دستگاه، در شکل‌های مختلف ساخته و به بازار مصرف عرضه می‌گردد.

۱) بعضی از این جاروها دارای کيسه زباله يک بار مصرف می‌باشند.

۲) برخی دیگر هستند که کیسه‌های آن‌ها پس از پرشدن تخلیه و مجدداً استفاده می‌شود.

۳) جاروبرقی‌های سطحی هستند که نیاز به پاکت و یا کیسه ندارند.

۱-۶- ساختمان جاروبرقی : جاروبرقی معمولاً از نظر ساختمانی به دو قسمت کلی تقسیم می شود.

- الف) قسمت الكترىكي
- ب) قسمت مکانيکي

٦-٢- قسمت الکتریکی جاروبرقی : مهم ترین الکتریکی جاروبرقی را یک الکتروموتور تشکیل می دهد که

از انواع موتورهای کلکتور دار می باشند. معمولاً در اکثر وسایل الکتریکی خانگی کوچک از موتور انیورسال و یا از موتورهای DC با آهن ریای دائم استفاده می شود.

چنانچه علاقمند به مطالعه بیشتر در مورد این گونه موتورها و ساختمان داخلی آن‌ها می‌باشد کتاب‌های درسی رشته برق

شکار

- فیلتر مخصوص ویروس ها و ذرات معلق در هوای جذب می کند.
 - سیستم گردش هوایی درون دستگاه به علت برگشت دادن هوای خروجی به برس ها قدرت تمیز کنندگی فرش هارا افزایش می دهد.
 - برداشتن بسیار راحت و تمیز کردن کیسه آشغال
 - بو شش، خارج، متابلک

شکل ۱-۶- جاروهای برقی

- لرزش‌های بسیار خفیف هنگام کار کردن
 - کفی دو منظوره برای انتخاب فرش و یا زمین
 - ظرفیت آشغال‌گیری فوق العاده
 - کابل جمع‌شو و کلید پایی روش و خاموش
 - شیلنگ چرخشی با قدرت دوران ۳۶۰ درجه سبب افزایش قدرت کاربری و تحرک دستگاه می‌گردد.

با عملکرد موتور، در پشت جاروبرقی تخلیه هوا انجام شده و درنتیجه در قسمت جلوی جارو مکش بسیار قوی ایجاد می گردد.

۱-۶-۵- مشخص کردن اجزای جاروبرقی (شکل

۶-۳)

۱-۶-۶- سیستم عملکرد جاروبرقی : در جاروبرقی با استفاده از الکتروموتور مخصوصی، توان مکش لازم جهت جمع آوری زباله ایجاد می شود و باعث کشیده شدن هوا و درنتیجه هدایت قطعات و ذرات آشغال به داخل پاکت مخصوص می گردد. و هوا از طریق سوراخ های ریز، پاکت آشغال پس از عبور از فیلتر مجدداً از طرف دیگر خارج می گردد.

شکل ۳

۱- کلید روشن و خاموش (ON/OFF)	۲- کلید کابل جمع کن	۳- درپوش جایگاه موتور	۴- کابل و دو شاخه موتور
۶- ضربه‌گیر	۷- دستگیره	۸- اتصال دهنده لوله خرومی به جاروبرقی	۹- نشانگر پر شدن پاکت جاروبرقی
۱۰- زبانه‌های آزاد کننده درپوش	۱۱- دکمه تنظیم قدرت مکندگی	۱۲- درپوش جایگاه پاکت جاروبرقی	۱۳- لوله خرومی، زانو و کوبینگ
۱۴- لوله رابط تاسکوپی (قابل تنظیم)	۱۵- برس اصلی	۱۶- برس مخصوص مبلمان و پرده	۱۷- سر لوله مخصوص گردگیری گوشه‌ها و زوایا قطعات مصرفی
۱۸- پاکت جاروبرقی			

۲-۶- روش استفاده از برس‌های مخصوص جاروبرقی تا صدای بسته شدن «صدای تقدیم» شنیده شود.
(مطابق شکل ۶-۴)

با نصب هر یک از ضمایم به سر لوله رابط و روشن کردن موتور از آن استفاده نمایید. پس از اتمام کار مجدداً ضمایم را در داخل درپوش قرار دهید.

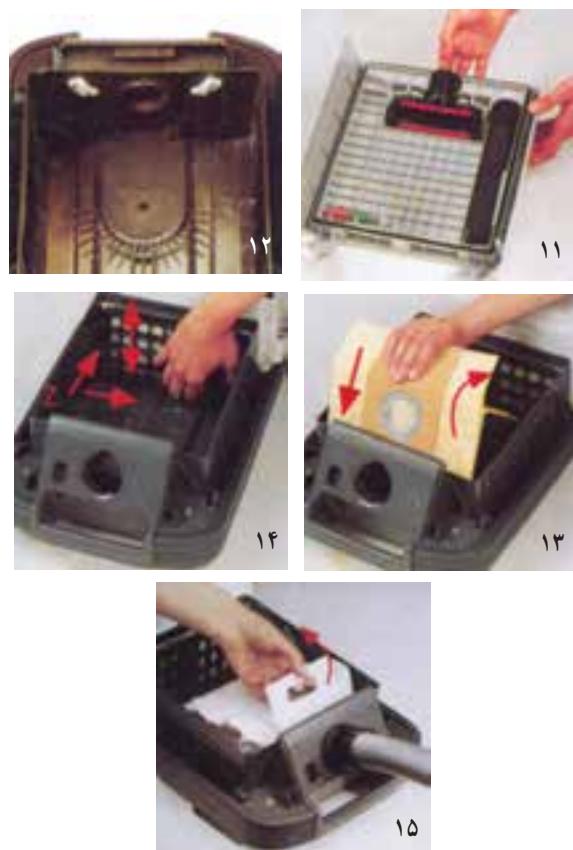
۳- روش نصب و تعویض پاکت جاروبرقی و فیلتر
لطفاً بهروش نصب پاکت و فیلتر در شکل ۶-۴
قسمت‌های ۱۲، ۱۳، ۱۴ و ۱۵ دقیق نمایید.

برس مخصوص مبلمان و پرده و سر لوله مخصوص گردگیری گوشه‌ها و زوایا در داخل درپوش جاگذاری شده‌اند. برای برداشتن آن‌ها ابتدا موتور را خاموش کرده، و پس از فشار دادن هر دو زبانه آزاد کننده درپوش «به طور همزمان و به سمت داخل» آن را بلند کنید و ضمایم فوق را بردارید «مطابق شکل ۶-۴ قسمت ۱۱» سپس درپوش را در محل خود قرار داده و کمی به سمت داخل فشار دهید

الف) روش نصب و تعویض پاکت :

- ۱- میزان پر شدن پاکت از روی علامت قرمز نشانگر مشخص می شود. بدین منظور دکمه تنظیم قدرت مکنگی را میزان حداکثر قرار دهید در صورتی که $\frac{1}{4}$ علامت سفید و یا $\frac{3}{4}$ علامت قرمز رؤیت شود، پاکت جاروبرقی بایستی تعویض گردد.
- ۲- برای عوض کردن پاکت جاروبرقی ابتدا درپوش را به روش زیر جدا نموده، و دستگیره پاکت جاروبرقی را به سمت بالا بکشید. در این حالت پاکت جاروبرقی جدا می گردد (مطابق شکل ۶-۴ قسمت ۱۵).

شکل ۶-۴

خود قرار نگرفته باشد، درپوش به خوبی بسته نخواهد شد.

ب) روش نصب و تعویض فیلتر : توصیه می شود پس از هر ۳ بار تعویض پاکت جاروبرقی، فیلتر تعویض شود. برای تعویض فیلتر بایستی ابتدا شبکه نگهدارنده فیلتر را با فشار دادن زبانه های طرفین آن از جاروبرقی جدا نموده و فیلتر را تعویض نمایید. سپس شبکه نگه دارنده فیلتر را در محل مخصوص قرار داده و فشار دهید، به طوری که زبانه ها در محل مخصوص قرار گیرد (شکل ۶-۴ قسمت ۱۴).

۶-۶ نکات مهم در استفاده بهتر از جاروبرقی

قبل از استفاده از هر وسیله برقی، دستورالعمل های دفترچه راهنمای را به دقت مطالعه نمایید.

- ۱- هرگز از جمع کردن مایعات مانند: آب، روغن، دوده و یا ذرات تیز و برنده نظیر خردشیشه، سوزن و غیره... و همچنین ته سیگار روشن و نظایر آن از جاروبرقی استفاده نکنید.
- ۲- قبل از پرشدن پاکت جاروبرقی آن را تعویض نمایید، چون باعث کاهش قدرت مکنگی جارو می گردد. همیشه قبل از اتمام پاکت حداقل یک عدد ذخیره در منزل داشته باشید.
- ۳- از به کار بردن پاکت های متفرقه و غیراستاندارد پرهیز نمایید.

۴- به توصیه های تعویض پاکت و فیلتر توجه نمایید و مطمئن شوید که آن ها در جایگاه اصلی خود قرار گرفته باشند.

۵- هیچ گاه جاروبرقی را روشن و در حال کار رها نکنید.

۶- برای جلوگیری از صدمه احتمالی به سیم جمع کن هیچ گاه کابل برق را تا آخر بیرون نکشید.

۷- کابل برق جاروبرقی را دور از وسائل نوک تیز-روغن و گرمانگه دارید.

۸- برای نظافت بدنه و متعلقات جاروبرقی از پارچه نم دار آغشته به مواد شوینده استفاده کنید و از به کار بردن هر نوع مواد تیزی - الکل و غیره خودداری نمایید.

۹- توجه داشته باشید : هیچ گاه، جاروبرقی را بدون کیسه زباله مورد استفاده قرار ندهید.

- ۳- برای جاگذاری پاکت جدید، مقوای سر پاکت را در دست گرفته و طرف هلالی آن را به سمت داخل و در قفل های درپوش و داخل شیار قرار داده فشار دهید. آن گاه دستگیره پاکت را به آرامی به سمت عقب خم کنید (مطابق شکل ۶-۴ قسمت ۱۳).

تذکر : در صورتی که پاکت به درستی در جایگاه اصلی

جدول ۵-۶- طریقه عیب‌یابی جاروبرقی

ردیف	عیب	علت	طریقه رفع عیب
۱	دستگاه روشن نمی‌شود	۱- برق پریز قطع است ۲- خرابی از دوشاخه و سیم‌های رابط است ۳- کلید قطع و وصل خراب است ۴- زغال‌های موتور کثیف و یا کوتاه شده‌اند	۱- موضوع را بررسی کنید ۲- موضوع را بررسی کنید ۳- به تعمیر کار مجاز مراجعه نمایید ۴- معمولاً پس از مدتی کار کردن ممکن است یک فشر از چرخی و گردوغبار به صورت لا یهای عالی بین زغال‌ها و تیغه‌های کلکتور بوجود آید و از عبور جریان الکتریکی جلوگیری کند برای برطرف کردن این نقص می‌توان با یک سنباده نرم به آرامی روی تیغه‌های کلکتور را سایید و پاک کرد و سطح تماس زغال‌هارا نیز تمیز نمود در صورتی که از عهده این کار برنمی‌آید به تعمیر کار مجاز مراجعه نمایید ۵- به تعمیر کار مراجعت نمایید
۲	هنگام کار با جارو، بین زغال‌ها و تیغه‌های کلکتور جرقه و گرمای زیادی ایجاد می‌شود	۱- زغال‌ها کثیف و یا کوتاه شده‌اند ۲- آرمیچر نیم‌سوز شده است	۱- زغال‌ها را کاملاً تمیز کنید و چنانچه کوتاه شده است آن را تعویض نمایید ۲- آرمیچر را تعویض کنید
۳	هنگام روشن کردن دستگاه فیوز می‌برد	۱- بین سیم‌های رابط اتصال کوتاه رخ داده است ۲- کلید اصلی معیوب است ۳- موتور سوخته است	۱- سیم‌های رابط را آزمایش کنید و جعبه ترمیナル را بازدید نمایید و عیب را برطرف نمایید ۲- ممکن است یکی از پلاتین‌های داخل کلید از جای خود کنده شده و با پلاتین مجاور خود تماس پیدا کرده باشد در این شرایط مستقیماً فاز و نول را به یکدیگر وصل می‌کند در این حالت باید تیغه را در جای خود قرار داده و محکم کنید در غیر این صورت اقدام به تعویض کلید نمایید ۳- موتور را تعویض کنید
۴	قدرت مکش دستگاه کم شده و آشغال جمع نمی‌کند	۱- کيسه یا جایگاه زباله پر شده است ۲- فیلتر دستگاه کثیف شده است ۳- از شیلنگ رابط، هوا خوب عبور نمی‌کند ۴- پروانه‌های داخل موتور مسدود یا معیوب شده	۱- کيسه را تعویض و در صورتی که جارو دارای یک کيسه دائمی می‌باشد کيسه را خالی و تمیز نمایید ۲- فیلتر را تمیز کنید (از شستن فیلتر خودداری شود) در غیر این صورت آن را تعویض کنید ۳- در این حالت شیلنگ را از دستگاه جدا کنید و دستگاه را بدون شیلنگ روشن کنید اگر دستگاه مکش کافی ایجاد کرد، اشکال از شیلنگ رابط است و باید آن را کاملاً تمیز کنید اگر باز هم خوب کار نکرد حتی شیلنگ سوراخ شده که باید آن را تعویض نمایید یا دریچه تنظیم هوا کاملاً باز است که باید آن را تنظیم نمود ۴- دستگاه را جهت تعمیر نزد متخصص مجاز ببرید

◀ سؤالات

- ۱- در جارو برقی به چه دلیل از موتور اونیورسال استفاده می کنند؟
- ۲- سیستم عملکرد جارو برقی را توضیح دهید.
- ۳- طرز تنظیم بُرس مخصوص جارو برقی برای مکان های مختلف را توضیح دهید.
- ۴- برای کارآبی جارو برقی چه نکاتی را باید موردنظر قرار داد؟

آسیاب و مخلوطکن برقی

هدفهای رفتاری : پس از پایان این واحد کار از فراگیر انتظار می رود که :

- ۱- آسیاب برقی و مخلوطکن برقی را توضیح دهد.
- ۲- روش استفاده صحیح از آسیاب و مخلوطکن را شرح دهد.
- ۳- روش نگهداری از آسیاب و مخلوطکن را شرح دهد.
- ۴- معایب احتمالی را تشخیص دهد.
- ۵- راههای جلوگیری از پیشرفت معایب احتمالی آسیاب برقی و مخلوطکن برقی را توضیح دهد.
- ۶- با اجزای آسیاب برقی ۱-۲-۳ آشنا شود و آنها را شرح دهد.

۱-۷- مقدمه

جداگانه‌ای را به بازار عرضه می‌کنند که فقط یک کار به خصوصی را انجام دهد، و زمانی دستگاه واحد را ساخته و برسی استفاده از لوازم تکمیلی که به کار گرفته می‌شود می‌توان چند کار را بایک دستگاه انجام داد. شکل ۱-۷ چند نمونه از این دستگاه را نشان می‌دهد.

آسیاب و مخلوط کن برقی برای مخلوط کردن مایعات و همچنین جهت خرد و آسیاب کردن گوشت، سبب زمینی، پیاز، مغز گرد، برنج، ادویه و اجسام غیرسخت به کار می‌رود.

۱-۱-۷- ساختمان آسیاب برقی و مخلوط کن:

شرکت‌های سازنده این گونه لوازم برقی گاهی دستگاه‌های متنوع و

شکل ۱-۷- دستگاه آسیاب برقی و مخلوط کن

شکل ۲-۷- یک دستگاه آسیاب برقی راشان می‌دهد که برای خرد کردن و چرخ کردن پیاز، سبزیجات، دانه‌ها، ادویه و غیره در چند ثانیه ایده‌آل است. کنترل دستگاه توسط کلید فشاری صورت می‌گیرد (زمان کار ۳-۲-۱ ثانیه می‌باشد).

۱-۲-۳- کلید فشاری

شکل ۲-۷-۳- یک نوع دستگاه آسیاب برقی

شکل ۲-۷-۲- آسیاب برقی

شکل ۲-۷-۴-

شکل ۲-۳- یک دستگاه آسیاب برقی است که برای چرخ کردن و خرد کردن روزانه مورد استفاده قرار می‌گیرد. کنترل این دستگاه لحظه‌ای است.

در شکل ۴-۷- یک دستگاه آسیاب برقی نشان داده شده است. این دستگاه مجهز به یک کلید قطع و وصل ایمنی می‌باشد.

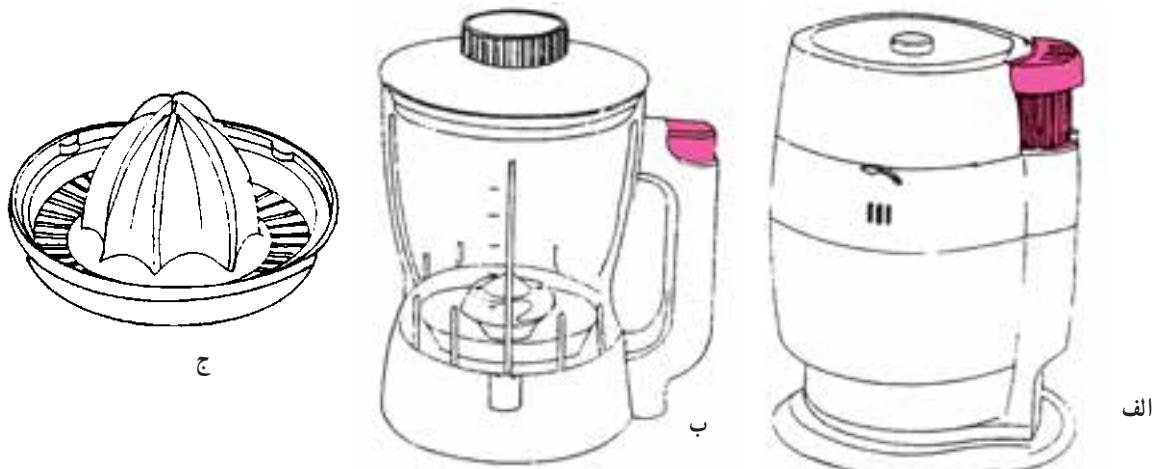

در شکل ۷-۵ یک آسیاب برقی نشان داده شده که باستی لحظه‌ای، کار کند و به آسیاب ۳-۲-۱ مشهور است.

شکل ۷-۵ آسیاب برقی ۱-۲-۳

در شکل ۷-۶ یک دستگاه چند کاره نشان داده شده مشابه هستند (شکل ۷-۵ و ۷-۶). لذا به شرح و بررسی دستگاه است که هم کار آسیاب را می‌کند و هم نقش مخلوط کن را اینا شکل ۷-۶ می‌پردازیم. می‌نماید. از آن جایی که موتور الکتریکی این دو دستگاه کاملاً

شکل ۷-۶ آسیاب برقی و مخلوط کن

دستگاه آسیاب و مخلوط کن برقی چند کاره از قسمت‌های

- زیر تشکیل می‌شود :
- ۱- قسمت آسیاب یا خرد کننده مواد
- ۲- قسمت مخلوط کن
- ۳- قسمت آب پر تقال گیری
- ۴- بدنه دستگاه
- ۵- قسمت الکتریکی دستگاه

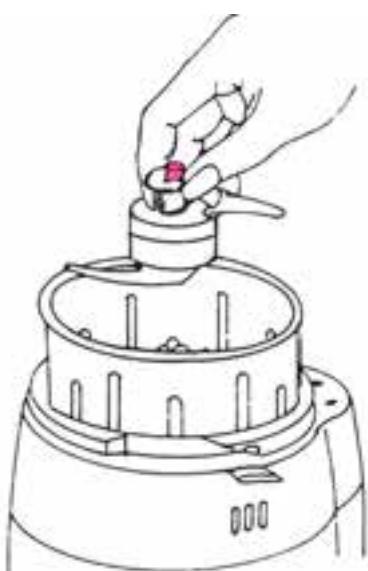
دکمه فشاری تیغه

شکل ۷-۹- تیغه آسیاب برقی

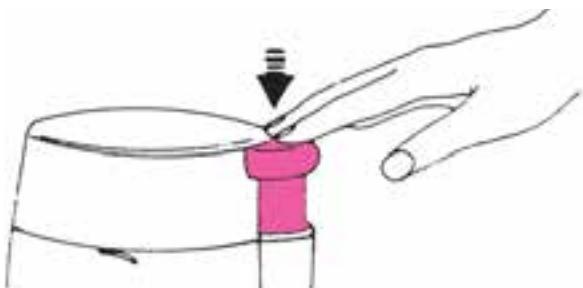
شکل ۷-۱۰

دکمه بالای تیغه دارای یک قسمت فشاری است که با فشاردادن آن تیغه از محل خود جدا می‌گردد.

شکل ۷-۱۱- طریقه برداشتن تیغه

۷-۱-۲- قسمت آسیاب یا خردکننده مواد : برای عملکرد دستگاه آسیاب برقی بایستی مطابق شکل ۷-۷ دکمه فشاری متعلق به کاسه رویی دستگاه را فشار داده تا شستی‌های اصلی برق دستگاه را وصل کند.

شکل ۷-۷- طرز عملکرد دستگاه

قسمت خردکننده آسیاب برقی از اجزای زیر تشکیل می‌گردد :

۱- کاسه پلاستیکی فوقانی (رویی)

۲- تیغه آسیاب

۳- کاسه پلاستیکی زیر تیغه

۴- دکمه کاٹوچویی

۱- کاسه پلاستیکی فوقانی : این کاسه از پیرون ریختن مواد آسیاب شده جلوگیری می‌کند و مجهز به یک کلید فشاری می‌باشد، که پلاتین‌های آسیاب را وصل نموده و موتور را راه اندازی می‌کند (شکل ۷-۸).

شکل ۷-۸- درپوش آسیاب

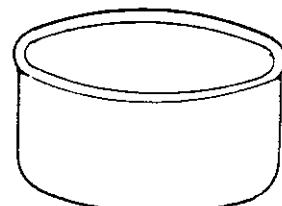
۳- کاسه پلاستیکی زیر تیغه : این کاسه مواد آسیاب شده را در خود نگهداری می‌کند و زیر تیغه، روی بدنه قرار می‌گیرد (شکل ۷-۱۲).

۲- تیغه آسیاب : از دو نیم تیغه درست شده که یک طرف آن‌ها تیز و برنده است (شکل ۷-۹). روی آن دکمه‌ای قرار دارد (شکل ۷-۱۰) که به کمک آن تیغه را برمی‌دارند.

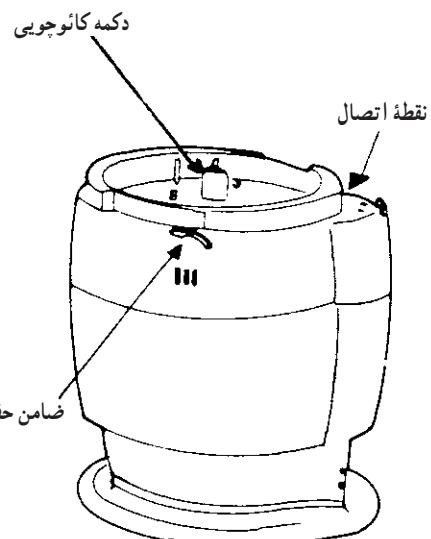

شکل ۷-۱۵- مخزن نگهدارنده

شکل ۷-۱۲- کاسه پلاستیکی زیر تیغه

۴- دکمه کائوچویی: این دکمه جهت نگهداری تیغه مورد استفاده قرار می‌گیرد (شکل ۷-۱۳).

شکل ۷-۱۳- بدنه اصلی دستگاه آسیاب برقی و محل استقرار دکمه تیغه

۵- قسمت مخلوط کن: این قسمت از دستگاه شامل اجزایی به شرح زیر می‌باشد :

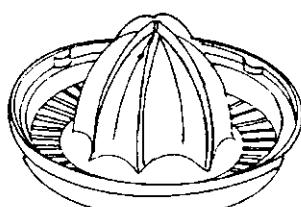
۱- درپوش پلاستیکی: که از ریختن مواد مخلوط شده به بیرون جلوگیری می‌کند (شکل ۷-۱۴).

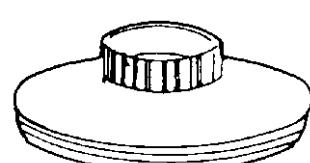
شکل ۷-۱۶- طریقه عملکرد دستگاه با فشار دکمه شستی

۶- قسمت آب پرتقال گیری: قسمت آب پرتقال گیری دستگاه از اجزای ذیل تشکیل شده است :

۱- درپوش کلاهک گردن: که روی بازوی مخلوط کن سوار می‌شود و قسمت وسط آن گردان می‌باشد (شکل ۷-۱۷).

شکل ۷-۱۷- درپوش و کلاهک گردن

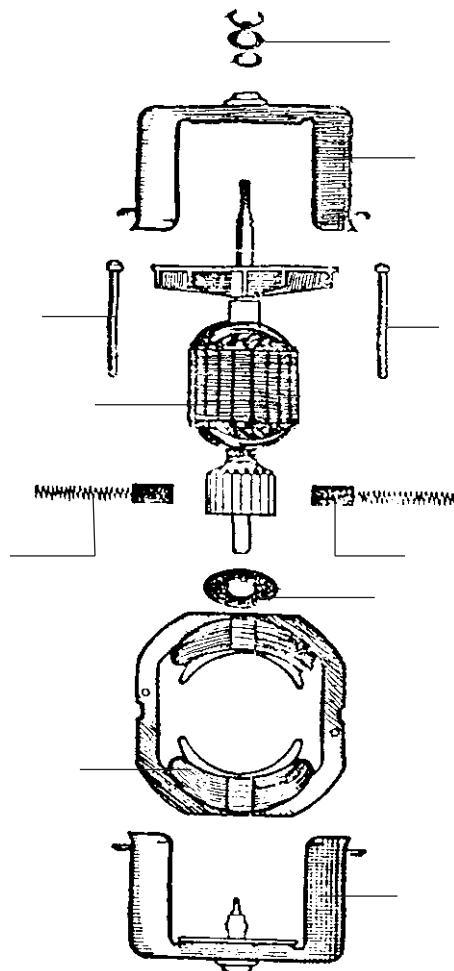

شکل ۷-۱۴- درپوش مخلوط کن

۲- مخزن مخلوط کن: که مواد مخلوط شده را در خود نگهداری نموده و عمل مخلوط در آن انجام می‌شود (شکل ۷-۱۵).

قطعات را باید در مقابل هر کدام بنویسند) (شکل ۷-۱۹).

شکل ۷-۱۹- موتور آسیاب برقی

۷-۲-۱- کلیدهای فشاری : در مسیر جریان الکتریکی قرار می‌گیرند و با فشاردادن کاسه فوقانی آسیاب، این کلیدها عمل نموده و موتور الکتریکی به کار می‌افتد.

ترمینال : محل اتصال سیم‌های رابط می‌باشد و جنس آن پلاستیکی یا سرامیک می‌باشد (شکل ۷-۲۰).

شکل ۷-۲۰- ترمینال

۲- مخزن که روی دکمه سر موتور سوار می‌شود و بازوی بلندی که با کلاهک درپوش درگیر می‌شود، در آن قرار دارد.
روی دسته مخزن، دکمه فشاری تعییه شده (شکل ۷-۱۸).

۷-۱-۵- بدنه اصلی : بدنه اصلی دستگاه که موتور محرك در آن قرار دارد و دکمه ای که زیر دسته مخلوط کن آن قرار می‌گیرد (شکل ۷-۱۳).

شکل ۷-۱۸ دستگاه کامل آب پرتقال‌گیری را نشان می‌دهد که باید آن را روی بدنه اصلی قرار داد و با فشاردادن دکمه روی دسته، کنکات‌های کلید وصل شده و موتور محرك را راه اندازی می‌کند، با حرکت موتور بازوی بلند به حرکت درآمده کلاهک را به صورت دورانی می‌چرخاند.

شکل ۷-۱۸- قسمت آب پرتقال‌گیری

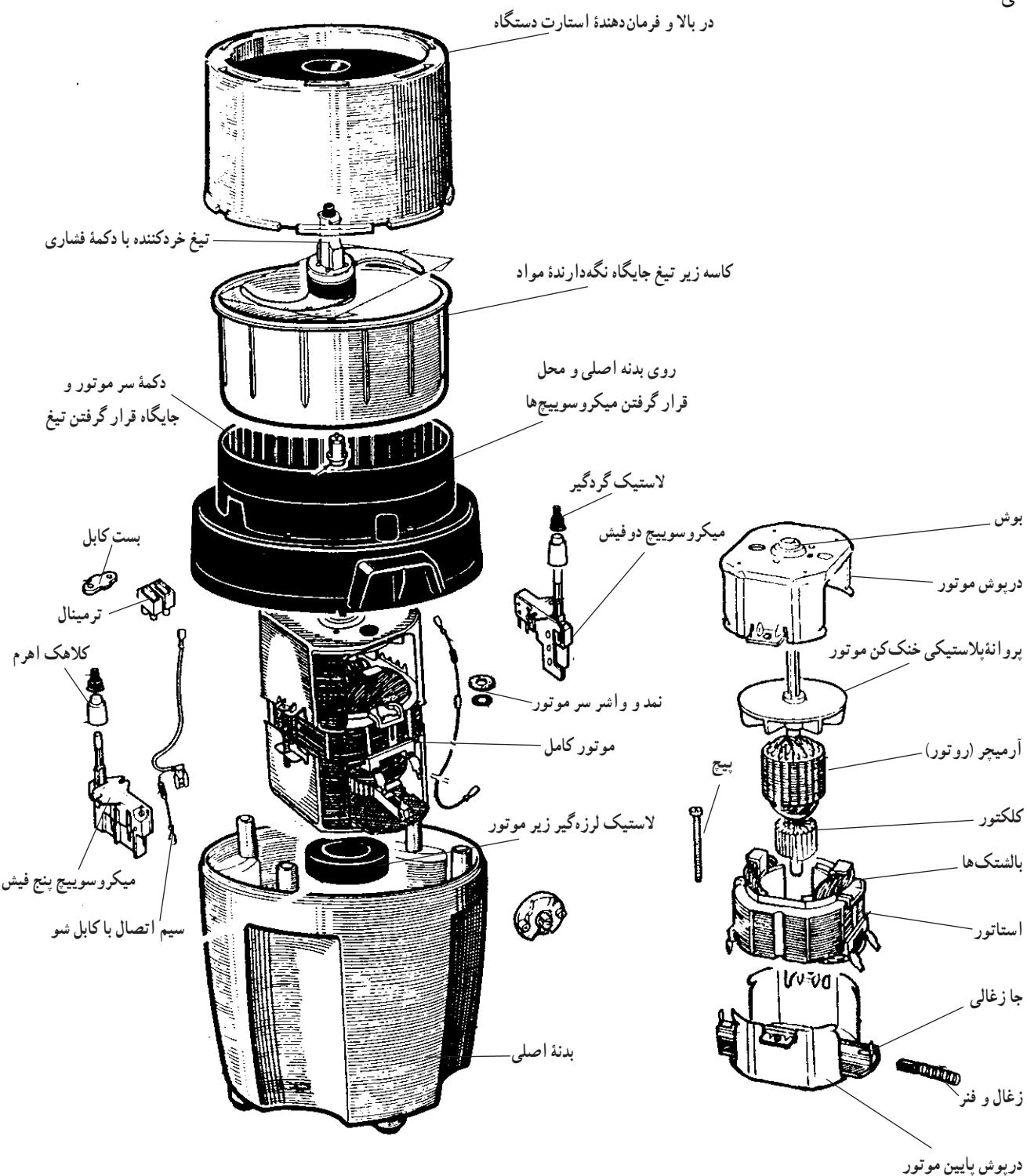
۷-۱-۶- قسمت الکتریکی آسیاب برقی : قسمت الکتریکی آسیاب برقی از قطعات زیر تشکیل شده است:
۱- موتور الکتریکی ۲- کلیدهای فشاری ۳- ترمینال
۴- کابل رابط ۵- دوشاخه

۷-۲- موتور آسیاب و مخلوط‌کن برقی
از نوع یونیورسال است. وظیفه آن به حرکت درآوردن تیغه به منظور انجام عملیات خرد کننده یا مخلوط کننده مواد می‌باشد. دور محرور موتور حدود 12000 دور در دقیقه است و سرعت تیغه همان سرعت محرور موتور می‌باشد. این دستگاه باید به صورت لحظه‌ای حدود ۳ ثانیه روشن باشد تا نسوزد. قطعات موتور عبارتند از: آرمیچر (روتور)، بالشتک‌ها (استاتور)، زغال‌ها، واشر ته آرمیچر، پیچ‌های نگهدارنده، درپوش بالا و پایینی، واشر نمدی برای جلوگیری از نفوذ آب و رطوبت احتمالی به داخل موتور. (دانش آموزان اسمن

شکل ۷-۲۱ آسیاب برقی مشهور به ۱-۲-۳ را نشان

می‌دهد.

شکل ۷-۲۱ آسیاب برقی ۱-۲-۳

در شکل ۷-۲۲ چند نوع آسیاب و مخلوط کن برقی نسل

جدید لوازم خانگی دیده می‌شود.

SM B11

- پارچ پلاستیک مدرج با ظرفیت ۱۵۰۰ سی سی
- تنظیم: روشن، خاموش، دور کم، دور زیاد
- سرعت مناسب چرخن و خاموش و روشن شدن فوری سبب می‌شود که خردشدن مواد غذایی را دقیقاً کنترل نماید.
- کابل جمع‌شو و شاسی ضد چکه کردن مواد مایع
- کلید اینستی برای شروع عملیات هنگامی که درب پارچ مخلوط کن و یا تیغه‌های آسیاب بدسترسی در محل خود قرار نگرفته باشند.

الف

SM 1250GC

- کلید کنترل فشاری
- پارچ شیشه‌ای با ظرفیت ۱۲۵۰ سی سی
- قابل تبدیل شدن به آسیاب خانگی

ب

SM B12M

- چند منظوره همراه با لوازم مخلوط کن و آسیاب کردن مواد غذایی
- تنظیم: روشن، خاموش، دور کم، دور زیاد
- پارچ پلاستیک مدرج با ظرفیت ۱۵۰۰ سی سی

ج

SAC B41M

- فیلتر کیسه‌ای جداشدنی
- کلید چراغدار روشن و خاموش کردن
- ظرفیت آسیاب ۱۵۰ سی سی (حدوداً ۴۰ گرم دانه‌های قهوه)
- تیغه آسیاب از جنس فولاد ضدزنگ
- محفظه آسیاب قهوه جداشدنی برای تمیز کردن و یا پر کردن مخزن
- قوری قهوه شیشه‌ای ضد حرارت

د

شکل ۷-۲۲- مخلوط کن و آسیاب برقی

جدول ۷-۲۳- طریقه عیب یابی آسیاب و مخلوطکن برقی

ردیف	عیب	علت	طریقه رفع عیب
۱	دستگاه اصلاً کار نمی کند	۱- پریز مصرفی برق ندارد ۲- دوشاخه و کابل رابط خراب بررسی قرار دهید، اگر در محل برق نباشد از پریز دیگری استفاده نمایید است	۱- با یک مصرف کننده دیگر یا توسط فازمتر ولتاژ پریز را مورد بررسی قرار دهید، اگر در محل برق نباشد از پریز دیگری استفاده نمایید ۲- علت را بررسی و قطعه معیوب را تعویض نمایید ۳- به تعمیر کار مجرب مراجعه نمایید ۴- به تعمیر کار مراجعه نمایید
۲	موتور کار می کند و هنگام کار صدای آن اضافه می شود اما تیغ حرکتی ندارد	۱- تیغ را از محل مربوطه توسط چاقوی مخصوص آسیاب درآورده آن را تعویض نمایید ۲- هزار خار سر آرمیچر صاف شده ۳- تیغ را عوض کنید است	۱- دکمه کائوچویی زیر تیغ خراب است ۲- به تعمیر کار مراجعه نمایید ۳- تیغ را عوض کنید تیغ خراب است
۳	کار دستگاه مطلوب است، ولی مواد بهخوبی آسیاب نمی شود	۱- تیغ آسیاب تیز نیست یا شکسته است و یا هرز می گردد	۱- تیغ دستگاه را عوض کنید
۴	مواد از مخزن یا کاسه بیرون می ریزد	۱- مخزن شکسته است ۲- کاسه شکسته است	۱- آن را تعویض نمایید ۲- کاسه را تعویض نمایید

۳-۷- نکات ایمنی در نگهداری و کاربرد آسیاب

برقی

۵- هرگز به طور طولانی از دستگاه استفاده نکنید بلکه

۱- موقع باز و بستن دستگاه دوشاخه را از پریز بپرون

۳- ثانیه کار کند و ۳ ثانیه استراحت داشته باشد.

بیاورید.

۶- از ریختن مواد سخت داخل آسیاب جداً خودداری

۲- قطعات را با شعله های آتش خشک نکنید.

شود.

۳- هرگز دستگاه اصلی را که موتور در آن تعییه شده است

داخل آب نکنید.

۷- بدون دربوش محفظه ای که تیغه قرار دارد، دستگاه

۴- دستگاه را تزدیک شعله های آتش، اجاق گاز و وسایلی

را روشن نکنید.

۸- هیچ وقت قطعات آسیاب برقی را با آب جوش پاک

که با گرمای ارتباط هستند و همچنین زیر اشعه مستقیم آفتاب

یا تمیز نکنید.

▣ فعالیت کارگاهی :

دانش آموزان باید عملآگاهیاً آسیاب برقی و مخلوطکن کار نموده و پس از استفاده آنها را تمیز و خشک نموده و

در بسته بندی مربوطه بگذارند.

◀ سؤالات

- ۱- چرا نباید اجسام را با آسیاب برقی خرد کرد؟
- ۲- لوازم برقی کوچک مانند آسیاب برقی و همزن برقی چرا زود گرم می شوند؟
- ۳- چرا به این وسائل اصطلاحاً ۱-۲-۳ می گویند؟
- ۴- چگونه باید تیغه آسیاب برقی چند کاره (مولینکس) را از محل خود جدا نمود؟
- ۵- اگر آب و رطوبت از قسمت محور و کاسه فوکانی به داخل آسیاب برقی نفوذ کند چه اتفاقی می افتد؟
- ۶- آیا تفاوت میوه پوست کنده و میوه دارای پوست را می دانید؟ کدام یک دارای ویتامین بیشتری می باشد؟
- ۷- چرا باید سطح زیر آسیاب برقی و مخلوط کن برقی صاف باشد؟
- ۸- چرا باید هنگام استفاده از مخلوط کن و آسیاب برقی درب آن بسته باشد؟

آبمیوه‌گیری

هدف‌های رفتاری : پس از پایان این واحد کار از فراگیر انتظار می‌رود که :

- ۱- آبمیوه‌گیری برقی را توضیح دهد.
- ۲- روش استفاده از آبمیوه‌گیری را شرح دهد.
- ۳- روش نگهداری از آبمیوه‌گیری را شرح دهد.
- ۴- معایب احتمالی را تشخیص داده و از گسترش آن جلوگیری کند.
- ۵- از جدول رفع عیب آبمیوه‌گیری در عیب‌یابی بتواند استفاده کند.
- ۶- اجزای آبمیوه‌گیری را نام ببرد و آن‌ها را شرح دهد.

۱-۸_ مقدمه

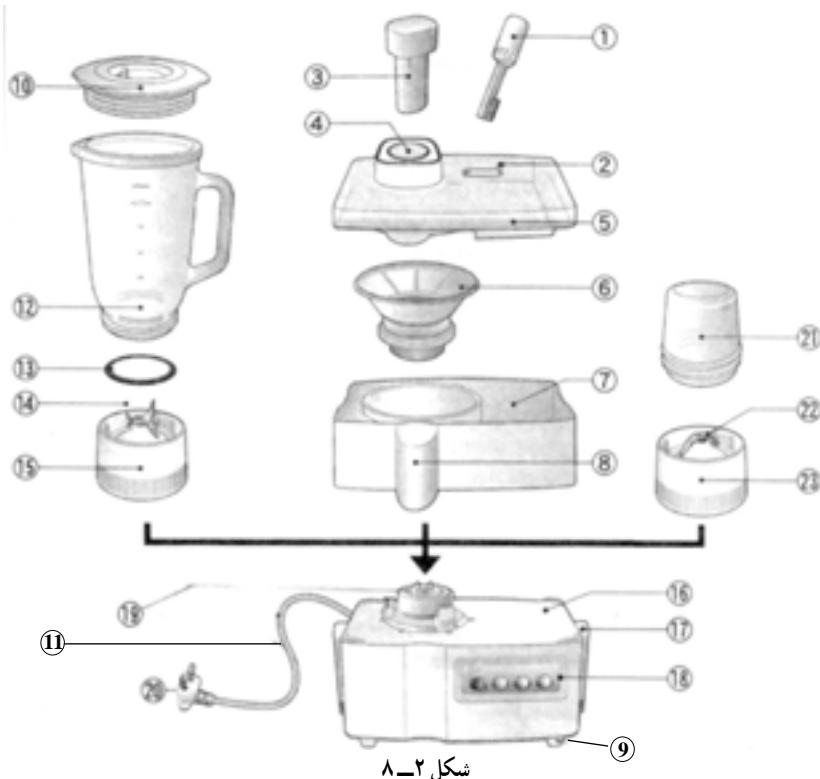
برخی از آنها فقط قادرند که آب میوه‌های مختلف را بگیرند و برخی دیگر چند کاره هستند (شکل ۸-۱) یعنی علاوه بر گرفتن آبمیوه، می‌توانند به عنوان مخلوطکن و گاهی آسیاب و... تبدیل شوند.

۱-۸-۱_ شرح قطعات آبمیوه‌گیری (شکل ۸-۲)

امروزه دستگاه‌های آبمیوه‌گیری در طرح‌ها و مدل‌های متنوع به بازار عرضه می‌گردند. از آن جایی که هر نمونه از این دستگاه‌ها از کیفیت خاصی برخوردار است. لذا جا دارد به شرح اجزاء چند نمونه از این دستگاه اشاره‌ای داشته باشیم.

شکل ۸-۱

شکل ۸-۲

- ۱- برس پاک‌کننده توری و تیغه
- ۲- شیار مخصوص برس
- ۳- اهرم هدایت میوه
- ۴- کانال هدایت میوه
- ۵- دربوش اصلی
- ۶- توری و تیغه
- ۷- ظرف تفاله
- ۸- کانال هدایت آب میوه
- ۹- پایه
- ۱۰- دربوش مخلوطکن
- ۱۱- سیم رابط
- ۱۲- پارچ آب میوه
- ۱۳- واشر لاستیکی آب‌بندی
- ۱۴- تیغه همزن
- ۱۵- انتهای مخلوطکن مقر تیغه مخلوطکن
- ۱۶- بندنۀ اصلی
- ۱۷- گیره قفل‌کننده
- ۱۸- کلید روشن و خاموش
- ۱۹- کوبلن انتقال دور
- ۲۰- دوشاخه
- ۲۱- دربوش آسیاب
- ۲۲- تیغه آسیاب
- ۲۳- انتهای آسیاب مقر تیغه آسیاب

۲-۱-۸- روشن باز و بسته کردن آبمیوه‌گیری (طبق شکل ۳-۸) :

شکل ۳-۸

۳- قطعات میوه را در داخل دهانه درپوش اصلی بگذارید و با استوانه مخصوص به داخل آبمیوه‌گیری فشار دهید.

۴- پس از پرشدن ظرف آبمیوه و یا در زمان خالی کردن ظرف تفاله، آبمیوه‌گیری را خاموش نموده دو شاخه را از پریز برق جدا نمایید.

پس از خالی کردن آبمیوه و تفاله مجدداً طبق دستور فوق به کار خود ادامه دهید.

توجه: وسیله فوق دارای کلید ایمنی می‌باشد. که در صورت نصب کامل قطعات، با قرار دادن کلید در وضعیت «روشن» راه اندازی خواهد شد.

۴-۱-۸- روشن تمیز کردن: پس از هر بار استفاده از آبمیوه‌گیری، قطعات آن را طبق دستور باز نموده و سپس به روشن زیر تمیز نمایید.

۱- بدنه اصلی آبمیوه‌گیری را با استفاده از پارچه نمدار تمیز نمایید.

۲- سبد آبگیری را با استفاده از برس مخصوص و آب گرم تمیز نمایید تا ذرات میوه در سوراخ‌های آن باقی نماند.

۳- سایر قطعات به جز بدنه اصلی را با آب ولرم شسته و سپس کلیه قطعات را با پارچه کاملاً خشک نمایید و طبق دستور در جای خود قرار دهید.

۱- گیره‌های قفل کننده روی بدنه اصلی را در جهت فلش به طرف پیرون و بالا فشار دهید.

با آزاد شدن گیره‌ها، درپوش اصلی را بردارید (شکل الف و ب).

۲- ظرف تفاله را همراه سبد آب گیری از بدنه اصلی جدا نمایید (شکل ج).

۳- پس از برداشتن ظرف آبمیوه کلیه قطعات باز شده (به جز بدنه اصلی) را تمیز کرده و به طریق زیر روی هم سوار نمایید.

۴- ظرف تفاله را بر روی بدنه اصلی قرار دهید و سپس توری و تیغه را از داخل ظرف تفاله (بر روی صفحه گردن) بدنه اصلی قرار داده و به آرامی به طرف پایین فشار دهید و سپس گیره‌های قفل کننده را پس از جای گیری در محل خود بر روی بدنه اصلی قرار دهید.

۵- درپوش اصلی را بر روی ظرف تفاله قرار دهید.

۳-۱-۸- روشن استفاده از آبمیوه‌گیری :

۱- میوه‌ها را کاملاً شسته و به قطعات مناسب قسمت کنید.

۲- کلید روی بدنه اصلی را بر روی علامت خاموش

(OFF) قرار داده و سیم اتصال را به پریز برق متصل نمایید. پس از اطمینان از قرار گرفتن لیوان (ظرف آبمیوه) زیر دهانه خروج آبمیوه، کلید آبمیوه گیری را روی وضعیت روشن (ON) قرار دهید.

- ۷- چنان‌چه ظرف تفاله پر شود، آبمیوه‌گیری، دچار صدای لرزش غیرعادی می‌شود، در این صورت آبمیوه‌گیری را طبق دستور خاموش و تفاله را تخلیه نمایید و سپس به کار خود ادامه دهید. در صورت بروز هرگونه اشکال و توقف کامل موتور، به تعییرگاه مجاز مراجعه نمایید.
- ۸- هرگز بدنه اصلی را در آب فرو نبرید و برای تمیز کردن از پارچه نم دار استفاده کنید.
- ۹- هیچ‌گاه آبمیوه‌گیری و یا قطعات آن را تزدیک بخاری و یا محل گرم قرار ندهید. و از تمیز کردن قطعات با آب داغ، بنزین، تینر و مواد شیمیایی اجتناب کنید.
- ۱۰- حداکثر زمان برای یک دوره آبمیوه‌گیری ۱۰ دقیقه می‌باشد.
- ۱۱- همواره آبمیوه‌گیری را دور از دسترس اطفال قرار دهید.

- ۱-۸-۱-۵** اقدامات احتیاطی و نکات ایمنی:
 - ۱- همیشه قبل از باز و بسته کردن قطعات یا هنگامی که آبمیوه‌گیری مورد استفاده قرار نمی‌گیرد، باید دستگاه را خاموش و دوشاخه را از پریز برق جدا نمایید.
 - ۲- قبل از هر بار استفاده توجه نمایید، که کلیه قطعات در جای خود به طور صحیح قرار گرفته و محکم شده باشند.
 - ۳- هیچ‌گاه قبل از نصب کامل دریوش اصلی، آبمیوه‌گیری را روشن نکنید و در هنگام کار از سوار و پیاده کردن قطعات خودداری نمایید.
 - ۴- هرگز از دست و یا قاشق برای فشار دادن قطعات میوه به داخل آبمیوه‌گیری استفاده نکنید.
 - ۵- گرفتن آب میوه‌های سخت و نارس مانع از کار منظم آبمیوه‌گیری می‌باشد.
 - ۶- هنگام استفاده از آبمیوه‌گیری، بدنه اصلی را بر روی سطح صاف قرار دهید تا هوا در زیر آن جریان داشته باشد.

جدول ۴-۸- طریقه عیب‌یابی و تعمیر آبیوه‌گیری

ردیف	عیب	علت	طریقه رفع عیب
۱	موتور حرکت نمی‌کند	۱- پریز برق ندارد ۲- سیم رابط قطع است ۳- کلید دستگاه را عوض کنید	۱- از وجود برق در پریز مطمئن شوید ۲- سیم رابط را عوض کنید ۳- کلید دستگاه را عوض کنید
۲	موتور صدامی کند، اما نمی‌چرخد	۱- بلبرینگ یا بوش موتور خراب است ۲- جسم سخت بین گردنه و تیغه گیر کرده است	۱- موتور را فوراً خاموش کرده و به تعمیر کار مراجعه کنید ۲- آن را دریاورید
۳	موتور زیاد گرم می‌کند	۱- ولتاژ زیاد است ۲- موتور نیمسوز شده است ۳- موتور بدون بار کار می‌کند ۴- بار زیاد یا اجسام سخت داخل محفظه از حرکت تیغه جلوگیری می‌کند	۱- آن را تنظیم کنید ۲- موتور را تعویض کنید ۳- مطمئن شوید که قبل از شروع به کار دستگاه، میوه در داخل ظرف وجود دارد ۴- تفاله را خارج نموده و جسم سخت را دریاورید
۴	بوی نامطبوع به مشام می‌رسد	۱- موtor نیمسوز شده است ۲- مایع به داخل موتور نشست کرده است ۳- موتور رطوبت هوا را جذب کرده است	۱- به سرویسکار مراجعه نماید ۲- به سرویسکار مراجعه نماید تا دستگاه را آببندی نماید ۳- موتور را باید خشک کرد
۵	موتور لرزش و صدادار	۱- صافی را تمیز کنید ۲- صافی پاره شده و از حالت نرمال خود خارج شده است ۳- آن ها را کاملاً پیندید ۴- دستگاه در محل صاف قرار نگرفته است	۱- تفاله به صورت ناهموار داخل ظرف جمع شده است ۲- صافی را عوض کنید
۶	نصب و جابه‌جای صافی مشکل است	۱- اجسام خارجی بین پایه تیغه و پایه صافی جمع شده است	۱- آن ها را بیرون بیاورید
۷	آب کاملاً گرفته نمی‌شود	۱- صفحه رنده خراب شده ۲- فاصله بین کانال هدایت درپوش اصلی و تیغه زیاد است	۱- آن را عوض کنید ۲- به سرویسکار مراجعه کنید
۸	آبیوه از دستگاه نشست می‌کند	۱- ظرف شکسته است ۲- لرزش دستگاه زیاد است ۳- آببندی دستگاه خوب نیست	۱- درپوش یا ظرف زیر درپوش را عوض کنید ۲- صافی را تمیز کنید ۳- توسط واشر دستگاه را آببندی کنید

◀ سؤالات

- ۱- روش استفاده از آبمیوه‌گیری را شرح دهید.
- ۲- اجزای تشکیل دهنده یک آبمیوه‌گیری را نام ببرید.
- ۳- روش باز و بسته کردن آبمیوه‌گیری را عملأً در کارگاه تمرین کنید.
- ۴- روش تمیز کردن آبمیوه‌گیری را شرح دهید.
- ۵- چرا بعضی مواقع در هنگام کار آبمیوه‌گیری شروع به لرزش می‌کند؟
- ۶- چرا نباید مدت زیادی به طور مداوم از آبمیوه‌گیری استفاده نمود؟
- ۷- نکات ایمنی در هنگام کار و همچنین نگهداری آبمیوه‌گیری را شرح دهید.

چرخ گوشت

هدف‌های رفتاری : پس از پایان این واحد کار از فراگیر انتظار می‌رود که :

- ۱- نحوه کار چرخ گوشت را شرح دهد.
- ۲- روش استفاده صحیح از چرخ گوشت را شرح دهد.
- ۳- روش نگهداری از چرخ گوشت را شرح دهد.
- ۴- معایب احتمالی را تشخیص داده و از پیشرفت آن جلوگیری نماید.
- ۵- اجزای چرخ گوشت را نام ببرد و هر کدام را شرح دهد.

۱-۹_ مقدمه

همان طور که می‌دانید از دستگاه چرخ گوشت برای خرد کردن گوشت جهت مصارف مختلف آشپزی در منازل استفاده می‌شود.

شکل ۱-۹- تصویری از دستگاه چرخ گوشت سوبر

۲-۹_ اجزای ساختمان ظاهری دستگاه چرخ گوشت پیشرفته (سوپر)

قطعات و اجزای این دستگاه عبارت اند از :

- ۱- صفحه قیفی که گوشت خرد شده در آن ریخته می‌شود.
- ۲- اهرم که توسط آن گوشت به درون کanal مخصوص هدایت می‌شود.
- ۳- کanal یا محفظه گوشت.
- ۴- دنده ماریچ که محور خرد کننده یا غلتک گوشت هم به آن گفته می‌شود.
- ۵- تیغه چرخ گوشت که سه پر یا چهارپر است.
- ۶- پنجه تنظیم گوشت که گوشت چرخ شده را به فرم و شکل دلخواه درآورده و از چرخ گوشت خارج می‌کند.
- ۷- کلاهک یا مهره پنجه چرخ گوشت که پنجه تنظیم گوشت و بقیه متعلقات را در جای خود نگه می‌دارد.
- در تصاویر ۹-۲ پنجه های مختلف چرخ گوشت و شکل گوشت چرخ کرده را می‌بینید.

انواع مختلف چرخ گوشت بر حسب قدرت چرخ کنندگی (بر حسب گرم در دقیقه)، سرعت چرخ کنندگی (بر حسب دور در دقیقه)، توان موتور (بر حسب وات)، نوع منبع تغذیه (بر حسب ولت)، وزن دستگاه (بر حسب کیلوگرم) تقسیم بندی می‌شوند. به طور مثال مشخصات فنی یک نوع دستگاه چرخ گوشت عبارت است از :

قدرت چرخ کنندگی - 1200 گرم در دقیقه.

سرعت چرخ کنندگی 230 دور در دقیقه.

توان مصرفی موتور 700 وات.

منبع تغذیه $240-220$ ولت 50 هرتز.

وزن دستگاه $5/76$ کیلوگرم.

ساختمان دستگاه های چرخ گوشت متنوع هستند. برای آشنایی بیشتر آموزان به اجزای ساختمان و نحوه کار چرخ گوشت دو نمونه از این دستگاه را مورد تحلیل و بررسی قرار می‌دهیم.

۱-۱-۹_ ساختمان چرخ گوشت پیشرفته : این دستگاه مجہز به قطع کننده مدار در برابر بار زیاد در زمان بروز اشکال و همچنان مجہز به کلید مخصوص به منظور تغییر جهت گردش موتور می‌باشد. درنتیجه در صورت بروز اشکال در چرخ گوشت می‌توان توسط دور معمکوس موتور رفع اشکال نمود. همچنان توسط پنجره های مختلف می‌توان گوشت را به فرم دلخواه چرخ نمود. موتور این چرخ گوشت به صورت افقی قرار گرفته است و در شکل ۱-۹ نشان داده شده است.

مشخصات چرخ گوشت شکل ۱-۹ عبارت است از :

توان ورودی : 1000 وات.

سرعت تیغه برش : 250 دور در دقیقه.

سرعت موتور : 22000 دور در دقیقه.

نسبت چرخ دنده ها : $\frac{1}{82}$.

وزن : 6 کیلوگرم.

ب) پنجره با سوراخ‌های ریز

الف) پنجره با سوراخ‌های درشت

د) پنجره لوله‌ای

ج) پنجره با سوراخ‌های متوسط

شکل ۲-۹- پنجره‌های مختلف چرخ‌گوشت و شکل گوشت چرخ کرده

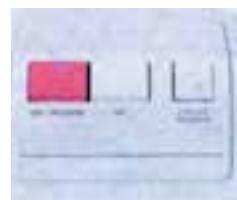
توجه: چرخ‌گوشت سوپر پیشرفته مجهر به کلیدگرانی است که در هر صورت برای تغییر دور موتور یک توقف وجود دارد و نمی‌توانید بدون توقف دور موتور را برگردانید.

۳-۹- عملکرد کلید چرخ‌گوشت پیشرفته
چرخ‌گوشت سوپر مجهز به سه کلید است که عبارت انداز:
۱- کلید ON برای روشن کردن دستگاه می‌باشد (کلید وسطی در شکل ۹-۳ کلید ON است).

۴- ۹- کلید معکوس‌کننده دور و عملکرد آن
چنانچه گوشت روی دنده، پیچ یا غلتک گوشت گیر کند و یا نتواند از پنجره چرخ‌گوشت عبور کند، یا به هر علت دیگر، باید مراحل زیر را انجام داد:
۱- کلید OFF را فشار دهید و ۶ ثانیه صبر کنید تا موتور کاملاً بایستد (شکل ۹-۴).

شکل ۴-۹- خاموش کردن موتور

شکل ۳-۹- کلیدهای چرخ‌گوشت سوپر

۲- کلید قطع کننده مدار^۱ که به منظور حفاظت موتور در برابر بار زیاد و گیر کردن قطعاتی نظیر چرخ دنده‌ها و غیره می‌باشد. این کلید در سمت راست صفحه کلیدها قرار دارد.
۳- کلید قطع و وصل و معکوس کردن دور موتور که در سمت چپ مجموعه کلیدها قرار دارد^۲.

۱-C reu t Breaker

۲- Reverse Sw tch

۲- کلید قطع کننده حفاظتی مدار را فشار دهید تا قطع کننده حفاظتی آماده به کار یا (RESET) شود (شکل ۹-۷).

شکل ۹-۷- آماده به کار نمودن قطع کننده مدار (RESET)

۳- کلید OFF/REVERSE فشار داده شود تا گیر دستگاه رفع شود (شکل ۹-۸).

شکل ۹-۸- وصل کلید مربوط به دور معکوس موتور

۶-۹- نکات ایمنی که در مورد چرخ گوشت بایستی رعایت شود

۱- قبل از استفاده از چرخ گوشت مطمئن شوید که ولتاژ و فرکانس شبکه شهری با ولتاژ و فرکانس صفحه مشخصات فنی انطباق داشته باشد.

۲- وقتی چرخ گوشت را باز و بسته می کنید بایستی دو شاخه از پریز جدا باشد.

۳- هرگز با دست گوشت را به داخل کanal چرخ گوشت فشار ندهید بلکه از اهرم مخصوص این کار استفاده شود.

۴- هرگز پنجره معمولی را با پنجره لوله ای داخل کanal قرار ندهید.

۵- وقتی که کلید را از حالت ON (روشن) به حالت REVERSE (معکوس) می برد باید حدود ۶ ثانیه صبر کنید تا موتور کاملاً بایستد.

۷- چرخ گوشت معمولی

شکل ۹-۹- اجزاء و قطعات یک چرخ گوشت معمولی را نشان می دهد.

۲- کلید OFF/REVERSE را فشار دهید تا دور موتور بر عکس شود و محور خردکننده یا غلتک گوشت بر عکس حالات قبل بچرخد. این کلید دو وضعیتی است که یک وضعیت آن برای خاموش کردن دستگاه و وضعیت دیگر آن دور موتور را معکوس می کند و چرخ گوشت مانند شکل ۹-۵ گوشت را از کanal به قیف برمی گردداند.

شکل ۹-۹- عملکرد برگرداندن گوشت از کanal به قیف در اثر دور معکوس

۸- عملکرد قطع کننده مدار حفاظتی

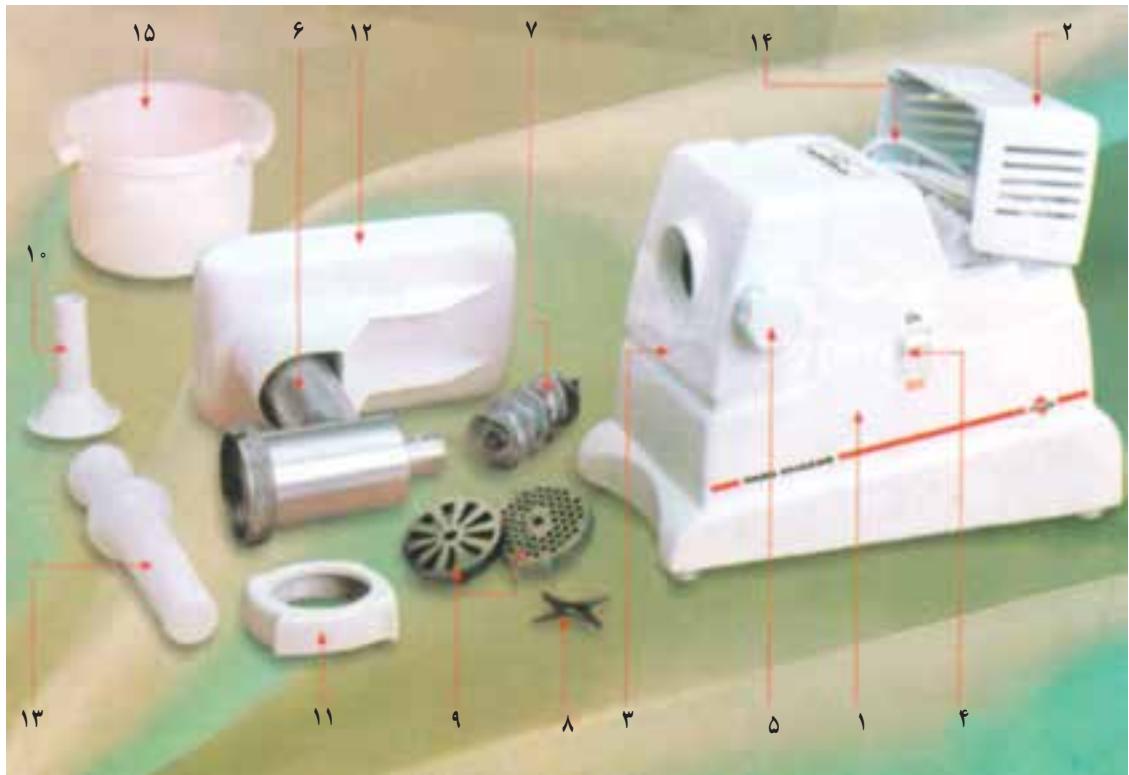
همان طور که گفته شد دستگاهی که به قطع کننده حفاظتی مدار مجهز است، موتور را در برابر سوختگی ایمن می سازد. وقتی بار دستگاه زیاد شود یا محور چرخ کننده به نوعی گیر داشته باشد و یا به هر علت دیگر، قطع کننده مدار عمل کرده و مدار را باز می کند و درنتیجه موتور می ایستد. وقتی کلید OFF فشار داده می شود، قطع کننده مدار را به وضعیت عادی بر می گردداند. وقتی که موتور حین چرخ کردن گوشت می ایستد و قطع کننده مدار عمل می کند باید به روش های زیر عمل شود :

۱- مطابق شکل ۶-۹ کلید OFF زده شود.

شکل ۶-۹- قطع مدار

شکل ۹-۹

۱- بدنه اصلی
۲- محافظت عقب
۳- کاور جلو
۴- کلید روشن، خاموش و حرکت معکوس
۵- پیچ بغل
۶- گلوبی
۷- ماربیچ
۸- تیغه
۹- شبکه ۱ و ۲
۱۰- قیف سوسمیس ساز
۱۱- سریچ
۱۲- سینی
۱۳- استوانه پلاستیکی
۱۴- سیم و دوشاخه
۱۵- ظرف گوشت چرب شده |
|---|

بدنه اصلی) را با آب گرم و مایع ظرفشویی کاملاً شسته و با پارچه تمیز و نرم خشک نمایید. سپس مجموعه گلویی چرخ گوشت را به ترتیب صفحه بعد آماده نمایید:

۹-۸- دستورالعمل مونتاژ و آماده کردن چرخ گوشت معمولی

قبل از استفاده از چرخ گوشت، ابتدا تمامی قطعات (به جز

۱- گلوبی را به حالت عمودی نگه داشته و سپس مارپیچ را داخل آن قرار دهید. (شکل ۱)

(۱)

۲- تیغه را بر روی مارپیچ جاگذاری نمایید. (شکل ۲)

(۲)

۳- شبکه را روی تیغه و محور مارپیچ قرار داده به نحوی که زبانه دو طرف شبکه در شیار گلوبی جا بگیرد. (شکل ۳)

(۳)

۴- سرپیچ را روی پیچ گلوبی تا $\frac{2}{3}$ دور رزوه در آن بیچانید. (شکل ۴)

(۴)

۵- در صورت استفاده از سوسیس‌ساز آن را مطابق شکل (۵) روی شبکه قرار داده و سرپیچ را بیندید. (شکل ۵)

(۵)

(۶)

۷- سینی را به طور صحیح روی گلوبی نصب نمایید. (شکل ۷)

(۷)

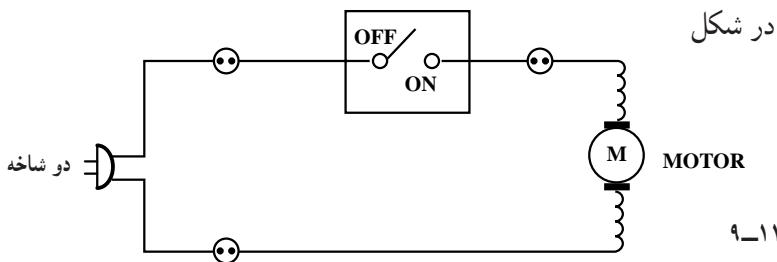
۸- درپوش سیم جمع کن را در محل خود قرار دهید. (شکل ۸)

(۸)

شکل ۹-۱۰

مدار الکتریکی یک دستگاه چرخ گوشت ساده در شکل ۹-۱۱ نشان داده شده است.

شکل ۹-۱۱

شکل ۹-۱۲

شکل ۹-۱۳

چرخ گوشت را هر بار پس از مصرف با آب گرم و مایع ظرفشویی بشویید سپس با پارچه نرم و تمیز خشک کنید (شکل ۹-۱۳).

جدول ۱۴-۹- طریقه عیب‌یابی چرخ‌گوشت

ردیف	عیب	علت	طریقه رفع عیب
۱	محور مارپیچ یا غلتک نمی‌چرخد اما موتور کار می‌کند	۱- دنده مارپیچ سه محور شکسته است ۲- چرخ مارپیچ ساییده شده ۳- پین فنر شکسته ۴- چرخ دنده اصلی ساییده شده ۵- شفت چرخ دنده از محل خود خارج شده است	۱- آرمیچر موتور باید تعویض شود به تعمیرگاه مراجعه نمایید ۲- مارپیچ و چرخ دنده باید عوض شود به تعمیرگاه مراجعه نمایید ۳- پین فنر باید تعویض شود به تعمیرگاه مراجعه نمایید ۴- چرخ دنده باید عوض شود به تعمیرگاه مراجعه نمایید ۵- شفت چرخ دنده را باید در جای خود قرار داد به تعمیرگاه مراجعه نمایید
۲	موتور زوزه می‌کشد و نمی‌چرخد «فوراً دستگاه را خاموش کنید »	۱- جسم خارجی بین رتور و استاتور گیر کرده است ۲- جسم خارجی بین دنده‌ها قرار دارد ۳- عایق‌بندی موتور از بین رفته	۱- به سرویسکار مراجعه شود ۲- به سرویسکار مراجعه شود ۳- موتور باید تعویض شود و به سرویسکار مراجعه شود
۳	وقتی کلید ON روشن است موتور عمل نمی‌کند (صدایی شنیده نمی‌شود)	۱- قطع شدن سیم رابط ۲- سیم پیچ موتور قطع شده است ۳- زغال جاروبک موتور ساییده شده ۴- کنتاکت ترمیнал‌های کلید خوب نیست	۱- سیم رابط را بررسی کنید ۲- به تعمیرگاه مراجعه نمایید ۳- به تعمیرگاه مراجعه نمایید ۴- کلید باید تعویض شود

۱- فعالیت کارگاهی :

۱- طریقه مونتاژ یک چرخ‌گوشت را انجام دهید و پس از تمیز کردن قطعات آن مقداری گوشت را چرخ نمایید.

۲- مواظیب باشید که صفحه مشبک و هم‌چنین کارد یا تیغه چرخ‌گوشت صدمه نبینند.
پس از انجام چرخ کردن گوشت چرخ‌گوشت را باز کرده و قطعات و اجزای آن را با آب و لرم و مایع ظرفشویی بشویید و با پارچه تمیز خشک نموده و پس از مونتاژ آن را در جعبه مخصوص خود قرار دهید.

◀ سوالات

۱- چرخ‌گوشت برقی معمولی و پیشرفته چه تفاوتی با یکدیگر دارند؟ شرح دهید.

۲- اجزای چرخ‌گوشت پیشرفته را نام ببرید.

۳- عملکرد مدار قطع کننده در چرخ‌گوشت سوپر را شرح دهید.

۴- نکات اینمنی که در مورد چرخ‌گوشت بایستی رعایت شود را نام ببرید.

پنکه برقی

هدف‌های رفتاری : پس از پایان این واحد کار از فرآگیر انتظار می‌رود که :

- ۱- پنکه و اصول کار آن را شرح دهد.
- ۲- روش صحیح استفاده از پنکه را شرح دهد.
- ۳- روش نگهداری از پنکه را شرح دهد.
- ۴- معایب احتمالی را تشخیص داده و از پیشرفت آن جلوگیری نماید.
- ۵- انواع مختلف پنکه را نام ببرد.

۱-۱۰- مقدمه

پنکه برقی یکی از وسایلی است که در اغلب خانه‌ها وجود دارد. در مناطق شمالی کشور به علت رطوبت نسبتاً زیاد محیط استفاده از کولر آبی کار ساز نبوده و پنکه مورد نیاز است. از پنکه جهت خنک نمودن محیط اتاق، دفتر و غیره استفاده می‌شود.

۱-۱۰-۱- انواع پنکه برقی : پنکه دارای انواع

گوناگونی از جمله، رومیزی، پایه بلند 36° درجه، پایه تلسکوپی و سقفی می‌باشد که هر یک دارای کاربرد خاصی می‌باشد. برخی از تولید کنندگان برای راحتی بیشتر مصرف کنندگان خود، می‌توانند سیستم کنترل از راه دور را در ساختمان هر یک از پنکه‌های برقی استفاده کنند(شکل ۱-۱۰-الف-ب).

ب) یک نوع پنکه برقی با کنترل از راه دور

الف) دو نوع پنکه برقی پایه بلند و رومیزی

شکل ۱-۱۰-۱- انواع پنکه‌های برقی

شکل ۲-۱-۱- یک نوع پنکه سقفی را نشان می‌دهد.

۱-۱۰-۲- پنکه سقفی : همانگونه که از اسم دستگاه

برمی‌آید از این وسیله جهت خنک کردن محیط ضمن بستن آن به سقف استفاده می‌شود. در محیط‌هایی که به علت بالا بودن رطوبت امکان استفاده از کولر آبی وجود ندارد از این نوع پنکه‌ها بیشتر استفاده می‌شود. این دستگاه، هوای محیط را جابه‌جا کرده و سبب خنک شدن محیط می‌شود.

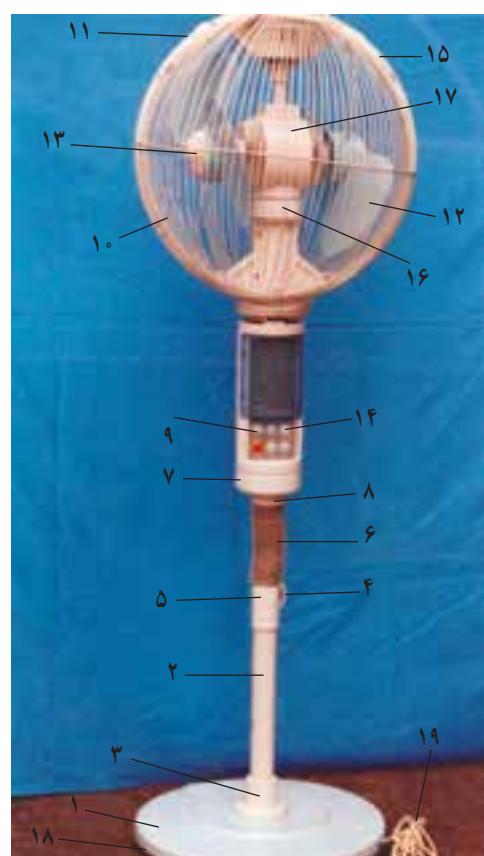
شکل ۲-۱-۲- یک نوع پنکه سقفی را نشان می‌دهد.

- ۵- بوش پلاستیکی
 ۶- لوله داخلی
 ۷- جعبه سوئیچ
 ۸- پیچ محکم کننده لوله داخلی به جعبه سوئیچ
 ۹- دکمه‌های تنظیم سرعت
 ۱۰- محافظ جلو
 ۱۱- محافظ عقب
 ۱۲- پروانه
 ۱۳- مهره پروانه
 ۱۴- دکمه انتخاب جهت وزش متحرک یا ثابت
 ۱۵- اهرم قفل کننده محافظها
 ۱۶- مفصل گردش موتور
 ۱۷- محافظ موتور
 ۱۸- ضربه‌گیر
 ۱۹- سیم و دوشاخه
- ۱۰-۱۴- دستورالعمل استفاده از پنکه رومیزی،**
- مراحل آماده کردن پنکه:**
- ۱- پیچ‌های جلو موتور را باز نمایید، تا دو عدد بوش پلاستیکی از درپوش جلوی موتور جدا شود (شکل ۱).
 - ۲- محافظ عقب را روی درپوش جلو موتور قرار داده و پیچ‌های باز شده را از داخل سوراخ بوش عبور داده و مجدداً پیچ‌ها را محکم نمایید (شکل ۲).
 - ۳- پروانه را روی محور موتور قرار دهید، دقت نمایید تا خار محور در شیار پروانه در جای خود قرار گیرد، سپس مهره نگهدارنده پروانه را، در جهت عکس حرکت عقربه‌های ساعت از (راست به چپ)، پیچانده و سفت نمایید (شکل ۳).
 - ۴- محافظ جلو پنکه را که اهرم قفل کننده محافظها بر روی آن نصب شده است براشته و زبانه شیاردار اهرم قفل کننده محافظها را بر روی محافظ عقب قرار دهید به نحوی که علامت به صورت افقی قرار گیرد. سپس با دو دست محافظ جلو را به ترتیب از بالا به پایین بر روی محافظ عقب فشار دهید تا محکم شود (شکل ۴).

این پنکه مجهز به لوستر و کلید گردان که توسط نخ مخصوص کشیده می‌شود تا پنکه خاموش و روشن و یا به صورت چپ گرد یا راست گرد عمل کند.

پنکه پایه بلند: یک نوع پنکه پایه بلند 36° درجه مجلسی را نشان می‌دهد. یکی از مزیت‌های این پنکه، کوتاه و بلند شدن پایه آن است. در ضمن به علت این که دو پروانه دارد می‌تواند به تنها ی حدود 36° درجه را به راحتی باد بزند، نوع کنترلی این دستگاه نیز موجود می‌باشد (شکل ۳-۱).

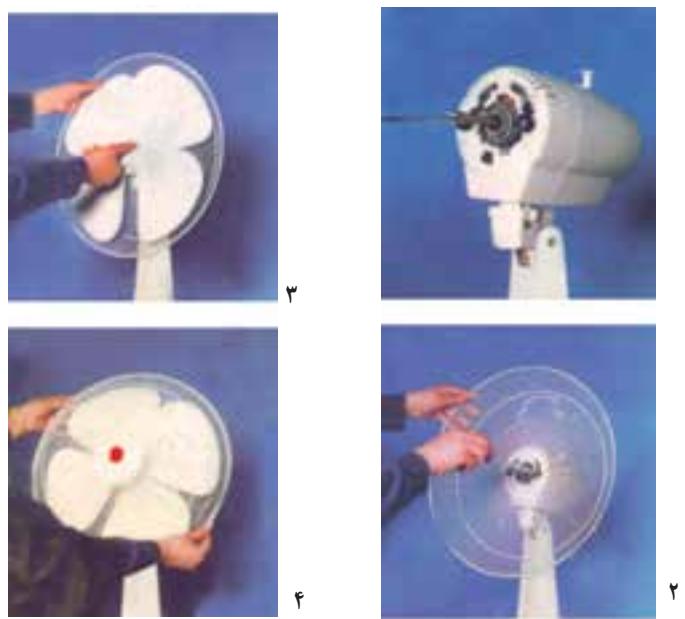

شکل ۳-۱- پنکه پایه بلند 36° درجه هوا دهنده

۱۰-۱۳- اجزای مهم پنکه پایه بلند 36° درجه عبارت اند از :

- ۱- پایه تحتانی
- ۲- لوله بیرونی
- ۳- درپوش
- ۴- پیچ تنظیم کننده ارتفاع

شکل ۱۰-۴

۱۰-۱-۷ برای تعیین زمان کار، دکمه مخصوص تایмер را در جهت عقربه های ساعت بچرخانید (حداکثر زمان کار دو ساعت می باشد).

در این صورت پس از دو ساعت پنکه به طور اتوماتیک خاموش خواهد شد. در صورتی که بخواهید پنکه برای مدت طولانی در حال کار باشد دکمه مخصوص را روی علامت «روشن» قرار دهید (شکل ۱۰-۱-الف).

۱۰-۱-۸ برای روشن و خاموش کردن پنکه و تعیین سرعت مورد نیاز، دکمه های مربوطه را فشار دهید.

دکمه کند: برای استفاده از دور آرام.

دکمه متوسط: برای استفاده از دور متوسط.

دکمه تن: برای استفاده از دور تن.

دکمه خاموش: برای خاموش کردن پنکه.

۱۰-۱-۵ طریقه کار کردن پنکه رومیزی: زاویه وزش را با فشار دادن محافظ بسمت بالا یا پایین تنظیم نمایید (شکل ۵).

۱۰-۱-۶ با فشردن دکمه مخصوص به طرف پایین (شکل ۶) جهت وزش، متحرک خواهد شد و با کشیدن دکمه مخصوص به طرف بالا جهت وزش ثابت خواهد شد.

۵

۶

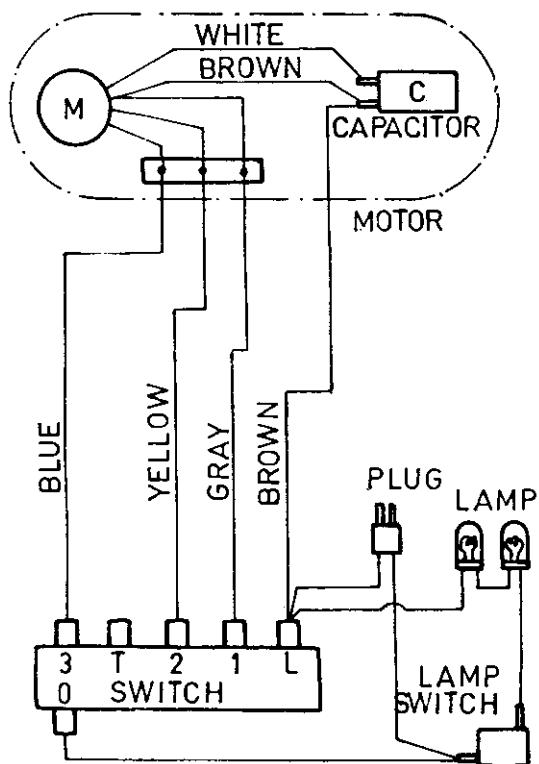
شکل ۱۰-۵

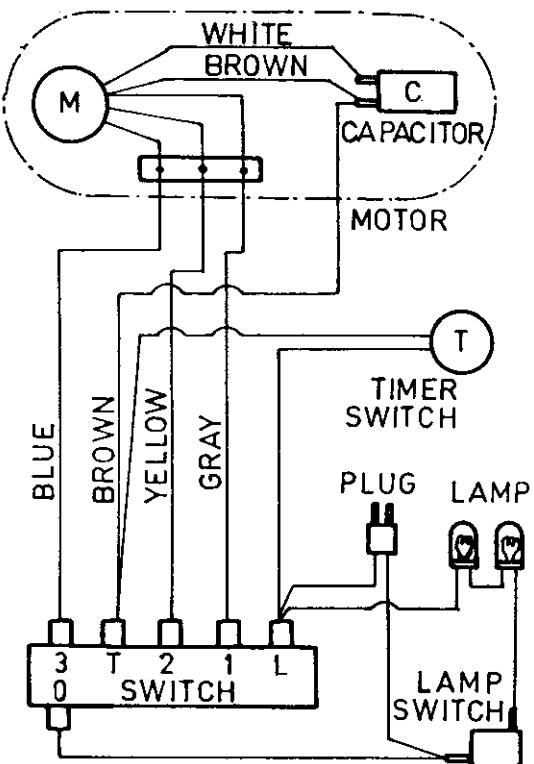
به تایمر را نشان می دهد و شکل ۱۰-۶-ب مدار الکتریکی پنکه
بدون تایمر را نیز می توانید بینید و آن ها را با هم مقایسه کنید.

۲-۱۰-۶-ب مدار الکتریکی پنکه رومیزی

شکل ۱۰-۶-الف مدار الکتریکی یک پنکه رومیزی مجهر

ب) مدار پنکه رومیزی بدون تایمر

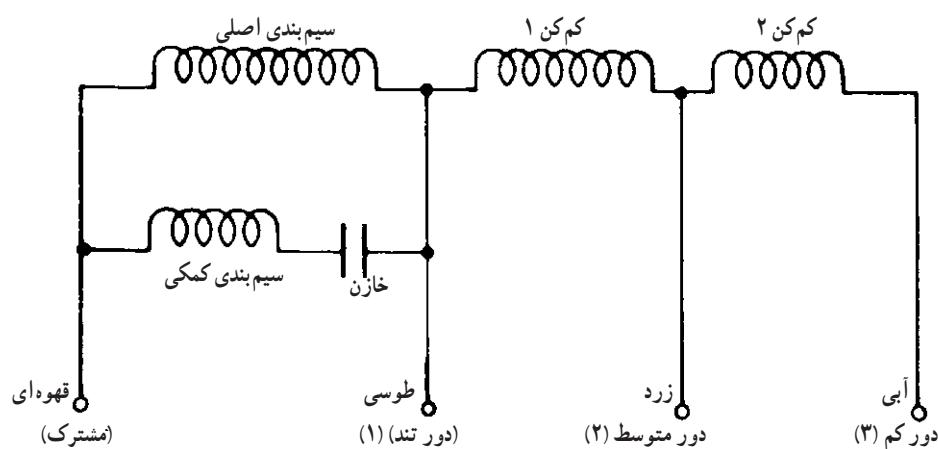

الف) مدار پنکه رومیزی تایمدادار

شکل ۱۰-۶

مخالف است شکل ۱۰-۷-۱ مدار الکتریکی موتور پنکه رومیزی را
به طور کامل نشان می دهد.

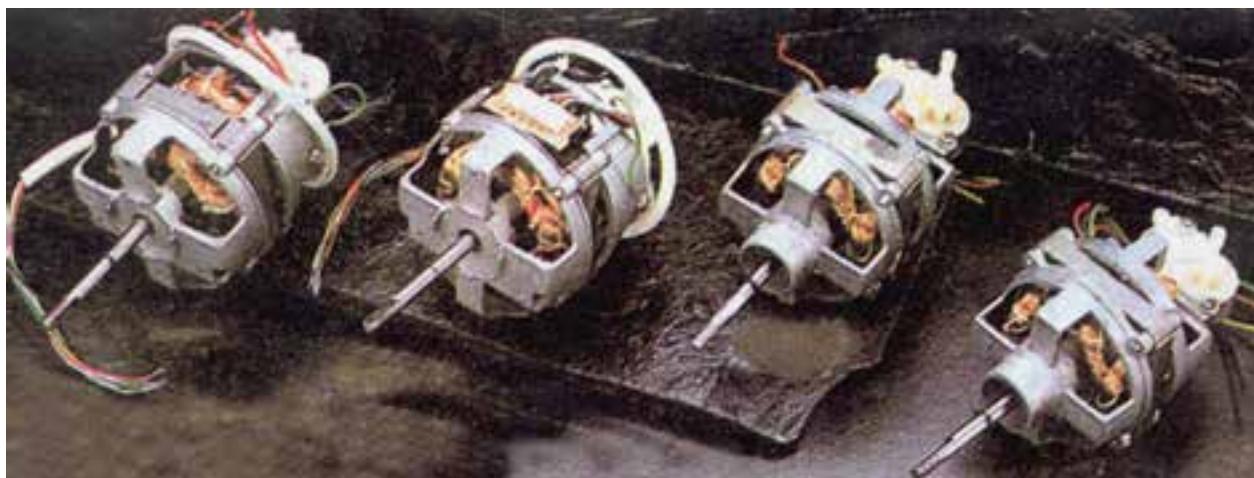
لازم به توضیح است که موتور پنکه رومیزی دارای سه دور تند، متوسط و کند می باشد که توسط یک صفحه کلید و با چهار دکمه امکان بهره برداری از دورهای مختلف فراهم می گردد، که یک دکمه برای قطع و سه دکمه دیگر برای دورهای

شکل ۱۰-۷-۱ مدار الکتریکی موتور پنکه رومیزی

شکل ۸ - چند دستگاه موتور پنکه را نشان می‌دهد.

شکل ۸ - چند دستگاه موتور پنکه رومیزی

جدول ۹ - ۱۰ - طریقه عیب‌یابی پنکه رومیزی

ردیف	عیب	علت	طریقه رفع عیب
۱	وقتی پنکه به برق وصل است و کلیدهای آن وصل می‌شود	۱- پریز بر قدر ندارد ۲- کلیدها خراب است ۳- سیم مشترک دستگاه از صفحه کلید قطع است ۴- سیم رابط قطعی دارد ۵- دوشاخه خراب است ۶- موتور معیوب است	۱- پریز را بر قدر کنید ۲- کلید را تعمیر یا تعویض کنید ۳- سیم مشترک را بررسی نماید ۴- سیم رابط را تعمیر یا تعویض کنید ۵- دوشاخه را عوض کنید ۶- موتور را تعویض یا تعمیر کنید
۲	پنکه با دور تند کار می‌کند اما دور کند و متوسط ندارد	۱- سیم بندی دور کند سوخته است یا قطعی دارد ۲- کلید فرمان نمی‌دهد	۱- به تعمیر کار مراجعه و موتور و کلید را تعمیر و یا آن را تعویض نمایید
۳	موتور زیاد داغ می‌کند	۱- کلیدها خوب عمل نمی‌کنند ۲- خازن سوخته است ۳- سیم پیچی موتور نیمسوز شده است ۴- موتور گیر مکانیکی دارد	۱- کلید را تعویض نمایید ۲- خازن را تعویض نمایید ۳- موتور را تعویض نمایید ۴- موتور باید سرویس شود

سؤالات

- ۱- در چه مکان‌هایی از پنکه برقی استفاده می‌کنیم؟ چرا؟
- ۲- قسمت‌های مهم پنکه برقی رومیزی را نام ببرید.
- ۳- مراحل آماده‌کردن پنکه رومیزی و طریقه استفاده از آن را شرح دهید.
- ۴- نکات ایمنی در نگهداری و کار با پنکه رومیزی را شرح دهید.

کولر آبی

هدف‌های رفتاری : پس از پایان این واحد کار از فراگیر انتظار می‌رود که :

- ۱- کولر آبی را بشناسد و طرز کار آن را شرح دهد.
- ۲- قسمت‌های مختلف یک کولر آبی را شرح دهد.
- ۳- محل مناسب جهت نصب کولر را از نظر استحکام فیزیکی و عوامل شیمیایی (دوده و بو) انتخاب کند.
- ۴- روش نصب و راه اندازی کولر را توضیح دهد.
- ۵- روش استفاده از کولر را با توجه به حجم هواهی آن توضیح دهد.
- ۶- روش نگهداری از کولر آبی را شرح دهد.
- ۷- معايب احتمالي را تشخيص داده.
- ۸- راه‌های جلوگیری از گسترش معايب احتمالي کولر آبی را توضیح دهد.
- ۹- فعالیت کارگاهی را انجام دهد.

۱۱- کولر آبی

ذکر است حداکثر کاهش دمایی را که می‌توان با یک کولر آبی در فضای مناسب آن بوجود آورد حدود ۱۲° الی ۱۵° درجه سانتی گراد می‌باشد.

۱۱- انواع کولرهای آبی از نظر حجم هoadهی
کولرهای آبی از نظر حجم هoadهی انواع مختلف دارد که در بازار به عنوان کولرهای ۲۰۰۰ و ۳۰۰۰ (کولرهای متحرک و رومیزی)، و کولرهای ۳۵۰۰ و ۴۰۰۰ و ۴۵۰۰ و ۵۵۰۰ و ۶۰۰۰ و ۷۰۰۰ و گاهی بیشتر در دسترس مشتریان قرار می‌گیرد که این اعداد بر حسب CMH^۱ متر مکعب در ساعت می‌باشد.

شكل ۱۱-۱ کولر متحرک یا قابل حمل را نشان می‌دهد.

در فصل تابستان برای مبارزه با گرمای کولر را به خدمت می‌گیریم. در برخی از شهرهای جنوب شرقی کشورمان مانند زاهدان، کرمان، بم، یزد، طبس و حاشیه کویر حتی یک روز بدون کولر گرمای حدود ۴۵° درجه سانتی گراد بالای صفر را نمی‌توان به راحتی تحمل کرد. ولی با به کار گیری کولر آبی در مناطق گرم و خشک دمای محیط خانه، اداره، هتل‌ها و هر محل دیگر را می‌توان کنترل نمود و آسایش و راحتی در تابستان‌های گرم فقط با به کار گیری کولر امکان پذیر می‌باشد.

در محلهایی که به دریا نزدیک هستند مانند شمال و جنوب کشورمان چون رطوبت و بخار آب در محیط زیاد است، کولر آبی قابل استفاده نیست و کولر گازی را باید جایگزین نمود. شایان

شکل ۱۱-۱

بالکن با چهار پایه کوتاه می‌باشد. که خروجی هوای خنک این نوع کولرها در سقف تعییه شده است (شکل ۱۱-۴).

شکل ۱۱-۴

۴- مینی کولر : این نوع کولرها در ابعاد کوچک و برای مکان‌هایی مانند مغازه‌ها و کارگاه‌های کوچک تجاری با زیربنای پایین بکار برده می‌شود (شکل ۱۱-۵).

شکل ۱۱-۵

۵- کولر متحرک : عملکرد این نوع کولرها مانند پنکه‌های برقی سنتی است با این تفاوت که قدرت خنک‌کنندگی بالاتری نسبت به آن‌ها دارا می‌باشند، کوچک بودن و قابلیت حمل و نقل آسان از مزایای این نوع کولرها نسبت به سایر کولرها می‌باشد (شکل ۱۱-۶).

شکل ۱۱-۶

۳-۱۱-۳- انواع کولرهای آبی از نظر ساختمان و کاربرد آن

۱- کولر پشت‌بامی سلوولزی :

بازدهی خنکی این پد سلوولزی بیشتر از بازدهی بوشال معمولی می‌باشند. پد سلوولزی دارای قدرت جذب آب است و مانند کاغذ خشک کن می‌تواند آب را به خود جذب کرده و در مقابل هوا مرطوب باقی بماند. هوای گرم و خشک با عبور از پد سلوولزی حرارت خود را به آب داده تا به طور کامل تبخیر شود و هوای خنک و مطبوع بوجود آید. لذا یک تعادل کامل بین آب موجود در این مواد با سطح تماس آن بوجود آمده است. یک متر مکعب از آن دارای ۶۰ کیلوگرم وزن است و می‌تواند ۱۰۰ لیتر آب را جذب کند (شکل ۱۱-۲).

شکل ۱۱-۲

۲- کولر پشت بامی :

کولرهایی که به طور معمول در اکثر منازل به کار می‌رود و محل قرارگیری آن در پشت بام می‌باشد که هوای خنک از طریق یک کانال تا دریچه ورودی ساختمان هدایت می‌گردد (شکل ۱۱-۳).

شکل ۱۱-۳

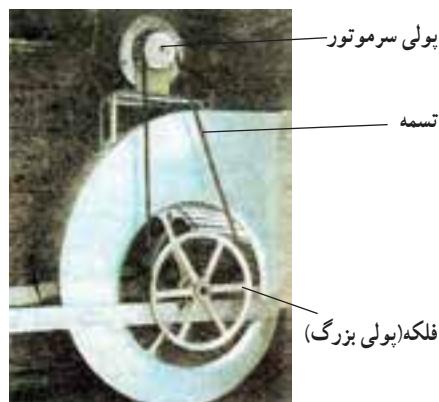
۳- کولر بالکنی :

محل قرار گیری این کولرها بر روی

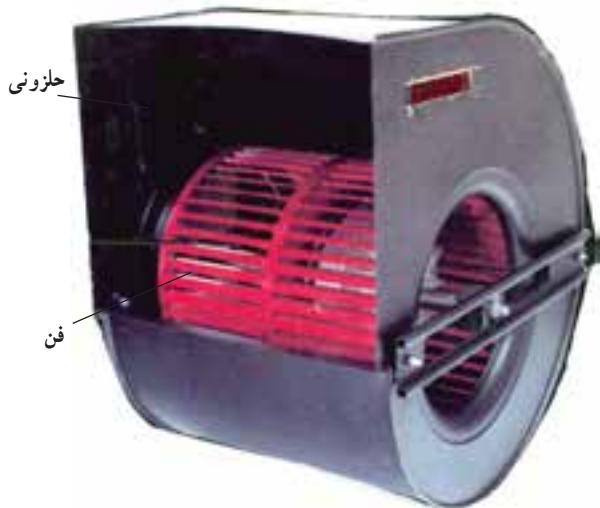

۱۱-۴-۲ فن (بادزن) : قسمت اصلی که هوای

داخلی محفظه کولر را بداخل کانال می‌دهد، فن (بادزن) نامیده می‌شود و از طریق فلکه (پولی) بزرگ توسط یک تسمه به پولی سر موتور متصل می‌گردد. اندازه و ابعاد فن بستگی به بزرگی و کوچکی ابعاد کولر دارد. هوادهی کولر بستگی مستقیم به ابعاد فن دارد (شکل ۱۱-۹ الف-ب).

الف) طرز قرار گرفتن تسمه روی پولی ها

ب) نمای فن کولر توربینی

شکل ۱۱-۹

۱۱-۴-۳ یاتاقان : یاتاقان‌ها یا بسترها، قسمتی است

که، دو سر محور فن در داخل آن‌ها قرار می‌گیرد. ساختمان آن طوری است که نیروی وزن ناشی از محور و فن و اصطکاک را به بدن منتفع می‌سازد.

برای این منظور باید حداقل اصطکاک و ساییدگی را

۱۱-۴-۴ با اجزای کولر آبی آشنا شویم

۱۱-۴-۱ موتور الکتریکی : موتور کولرهای آبی خانگی بیشتر موتورهای با قدرت $\frac{1}{3}$ H.P و $\frac{1}{2}$ H.P باشد. (اسپ بخار) $\frac{1}{3}$ H.P که الکتروموتورهای $\frac{1}{4}$ H.P به پایین برای کولرهای قابل حمل و رومیزی (۳۰۰۰ و ۲۰۰۰) و موتورهای با قدرت $\frac{1}{3}$ اسپ بخار برای کولرهای ۴۵۰۰ و موتورهای $\frac{1}{2}$ اسپ بخار برای کولرهای ۵۰۰۰ و ۵۵۰۰ استفاده می‌شود. الکتروموتورهای با قدرت $\frac{3}{4}$ H.P برای کولرهای ۶۰۰۰ و ۶۵۰۰ و ۷۰۰۰ و ۷۵۰۰ مورد استفاده قرار می‌گیرند. در شکل ۱۱-۷ موتور $\frac{1}{2}$ و $\frac{3}{4}$ اسپ بخار نشان داده شده است. شکل ۱۱-۸ یک کولر آبی پشت‌بام را نشان می‌دهد.

شکل ۱۱-۷

شکل ۱۱-۸ - کولر آبی معمولی پشت بامی

داخل، متصل می‌باشد به طوری که در روی آن یک سری پیچ‌های اتصال همراه با حروف و در بعضی‌ها همراه با نقشه اتصال دیده می‌شود. این جعبه دارای یک درپوش است که آن را محافظت می‌کند (شکل ۱۲-۱۱).

شکل ۱۲-۱۱-۱۲- جعبه اتصال الکتریکی کولر

۴-۱۱-۴- کابل کولر : کابل مصرفی برای راه اندازی کولر استاندارد می‌باشد و عبارت از کابل چهار رشته $4 \times 1/5$ با رنگ‌های آبی قهوه‌ای، سیاه و سفید.

۴-۱۱-۵- بدن کولر (اتاقک هو) : اتاقک کولر از یک مکعب تشكیل شده است که دارای کف، سقف و یک بدنه ثابت می‌باشد. سه دیواره مشبک که پوشال‌ها در آن جای داده می‌شوند، معمولاً متحرک هستند و می‌توان آن‌ها را از اتاقک جدا ساخت، که در موقع تعویض پوشال و یا سرویس، این کار ضروری است. قسمت دیواره ثابت از طریق یک دریچه لبه دار (دریچه خروجی هو)، توسط یک قطعه برزن特 به کanal اصلی متصل می‌گردد. بدین وسیله از انتقال ضربه و لرزش و صدای کولر به کanal، جلوگیری به عمل می‌آید (شکل ۱۳-۱۱).

شکل ۱۳-۱۱-۱۳- ساختمان اتاقک یک کولر

داشته باشد.
بنابراین لازم است که هر فصل کاری روغن کاری شوند.
بهترین یاتاقان‌ها نوع گرافیتی هستند (شکل ۱۱-۱۱).

شکل ۱۱-۱۱-۱۱- یاتاقان گرافیتی

۴-۱۱-۶- پولی‌ها : پولی‌ها از آلومینیم خشک ساخته می‌شوند و وظیفه انتقال قدرت از الکتروموتور به فن کولر از طریق آن‌ها انجام می‌گیرد. پولی کوچک روی محور موتور و پولی بزرگ روی محور فن، نصب می‌شود. طرز قرار گرفتن آن‌ها طوری است که هر دوی آن‌ها، باید روی یک صفحه فرضی قرار گیرند. در غیر این صورت باعث خوردگی و فرسودگی و استهلاک تسمه می‌شوند. روی مرکز هر یک از پولی‌ها یک پیچ مغزی قرار دارد که باید توسط آچار مخصوص (آچار آلن) روی سطح صاف (تحت) محورها تنظیم و سپس محکم شود در غیر این صورت پس از مدتی به صورت هرزگرد، حرکت می‌کند.

۴-۱۱-۷- واتر پمپ (پمپ آب) : که آب را از تشک تحتانی کولر پمپاژ و بر روی پوشال‌ها می‌ریزد (شکل ۱۱-۱۱).

شکل ۱۱-۱۱-۱۱-۱۱- پمپ آب کولر

۴-۱۱-۸- جعبه اتصال الکتریکی : جعبه اتصال الکتریکی از مواد عایق ساخته شده است و به بدنه ثابت کولر در

بازو به یک گره پلاستیکی توخالی متصل است تشکیل می‌شود. به طوری که سطح آب باعث بالا آوردن توب شده و دریچه شیر فشاری به تدریج بسته می‌شود و در صورت کاهش سطح آب در هنگام مصرف مجدداً گره پلاستیکی به سمت پایین رفته و دریچه شیر فشاری نیز باز می‌شود. و این عمل در طول مدت استفاده از کولر به صورت اتوماتیک انجام می‌گیرد. شکل ۱۱-۱۴ تصویر فلوتر یا شناور را نشان می‌دهد.

نوع دیگر کولر بالکنی است که دارای چهار دیواره مشبك و خروجی هوا از سقف آن می‌باشد. به همین دلیل افزایش بازده خنکی آن بالا می‌باشد.

۱۱-۴-۹ شناور (فلوتر) : شناور وسیله‌ای است که برای تنظیم ارتفاع آب در داخل مخزن کولر یا هر مخزن دیگری به کار می‌رود و از سریزشدن آب جلوگیری می‌کند. این دستگاه که قابل تنظیم است از یک شیر فشاری که توسط یک

ب) یک فلوتر نصب شده

الف) شکل ظاهری فلوتر

شکل ۱۱-۱۴

۱۱-۱۵ می‌توان کولر موردنظر را انتخاب کرد. با توجه به جدول ۱۱-۱۵ و مشخصات موجود می‌توان به راحتی کولر مناسب را انتخاب کرد.

۱۱-۱۵-۵ انتخاب کولر آبی
همان طور که قبل آگفته شد معمولاً کولرهای نسبت به حجم هوادهی (دبی هوا) مترمکعب در دقیقه (CMH)^۱ استاندارد کرده اند. به طوری که در موقع خرید کولر با توجه به جدول تجربی

جدول ۱۱-۱۵- جدول تقریبی CMH برای طبقات ساختمان

حد متوسط هوا برای هر مترمکعب حال (CMH) در ساعت	حد متوسط هوا برای هر مترمکعب اتفاق (CMH) در ساعت	محل (طبقه)
۱۲	۱۲	اول یا زیرزمین
۱	۱۴	طبقات وسط
۱۴	۱۷	طبقه آخر

۱-Cub c, Meter, Per Hour

- محلی که لبه‌های انتهایی برزنت، حدوداً ده سانتی متر روی یکدیگر را می‌پوشانند، با چسب آهن به یکدیگر بچسبانید.
- حدود ۲ ساعت بگذارید که چسب‌ها کاملاً خشک شوند (شکل ۱۱-۱۷).

شکل ۱۱-۱۷- نمای یک کولر نصب شده

- از شیر فلکه‌ای که قبلاً به کولر اختصاص داده‌اید به وسیلهٔ لوله مسی یا پلاستیکی آب را به ورودی شیر فشاری متصل کنید و حذ آب را توسط شناور تنظیم کنید (شکل ۱۱-۱۴-ب).
- محل نصب کلید کولر یا از قبل به صورت توکار تعیین شده است یا باید به صورت روکار روی دیوار نصب کنید.
- برای ارتباط الکتریکی بین کلید و موتور کولر معمولاً از یک کابل چهار رشته با سیم نوع تک رشته‌ای ($4 \times 1/5$) استفاده می‌شود و مطابق نقشه‌های اتصال، سیم کشی مدار را کامل کنید (شکل ۱۱-۱۸).

- پوشال داخل دیوارهای کولر را به طور یکنواخت روی آن‌ها قرار دهید و شبکه سیمی را روی آن بگذارید و محکم کنید.
- پولی روی بادزن (فن) و موتور را روی یک صفحه فرضی تنظیم نمایید. و چرخش آن‌ها را کنترل کنید. حد سفتی تسمه را با جایه جایی پایه موتور در روی حلقه‌نی کنترل کنید، به‌طوری که نه شل باشد و نه خیلی سفت باشد.
- موتور اصلی را روشن، و دورهای تند و کند آن را آزمایش کنید.

- دیواره‌ها در جای خود قرار داده، موتور پمپ آب را روشن کنید، آب باید به نسبت مساوی روی پوشال‌ها ریخته شود. در غیر این صورت می‌توانید آن را به وسیله پیچ‌های مربوط به آبریزها که در قسمت بالای دیوارها قرار دارد تنظیم کنید.
- برزنت لرزه گیر و تمام دریچه‌های کولر را بازبینی نمایید و آن‌ها را نسبت به جهت دلخواه تنظیم کنید.

مثال: برای یک آپارتمان ۱۲۵ متری که در طبقه هم کف بنا گردیده است و دارای یک اتاق خواب 3×4 و یک آشپزخانه 3×3 می‌باشد کولر مناسب را پیشنهاد کنید. ارتفاع سقف تا کف ۳ متر است.

حجم آپارتمان $375m^3$ $125 \times 3 \times 375$ حجم
کولر مناسب برای آپارتمان 4500 375×12 CMH

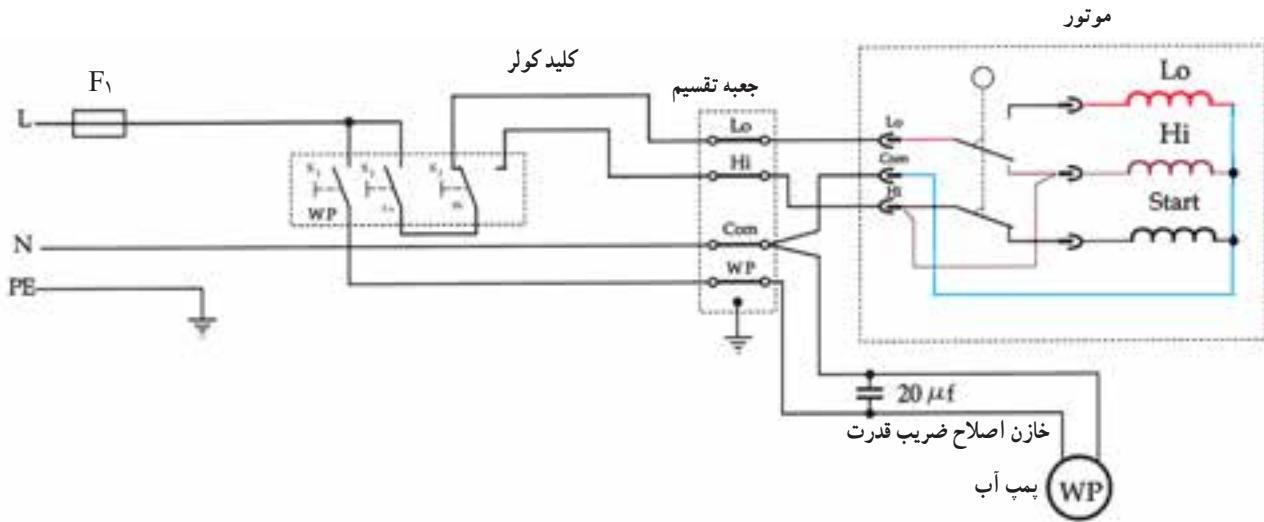
۶-۱۱- نصب و راه اندازی کولر آبی

- ابتدا کولر را روی چهار پایه مربوطه قرار دهید به طوری که دهانه کولر با دهانه کanal مقابله یکدیگر قرار گیرند. کولر باید به حالت تراز روی چهار پایه نصب شده باشد.
- کولر باید حدود ۱۰ سانتی متر از دهانه کanal فاصله داشته باشد.
- برزنت مناسب را که عرض آن حدود ۱۵ تا ۲۰ سانتی متر و طول آن ۲۱ تا ۲۱۵ سانتی متر می‌باشد تهیه نمایید (این اندازه‌ها تجربی است و برای کولرهای متفاوت فرق می‌کند).
- لبه‌های دهانه کanal را با چسب آهن مرغوب آغشته نمایید و به لبه دهانه کanal کولر هم با ملاحظه چسب بمالید.
- چند دقیقه‌ای بگذارید که چسب‌ها بخورند. با ملاحظه برزنت را روی دهانه کولر و کanal قرار داده و محل‌های چسب کاری شده را با دقّت کنترل نمایید (شکل ۱۱-۱۶).

شکل ۱۱-۱۶- دهانه کولر

شکل ۱۱-۱۸- نقشه الکتریکی کولر آبی با موتور بدون خازن

● در صورت مشاهده ساییدگی یا بریدگی در تسمه، آن را

با تسمه نو مشابه و هم شماره آن تعویض کنید. برای تعویض، ابتدا تسمه نو را روی پولی موتور به طور کامل قرار دهید و طرف دیگر آن را روی شیار خارجی به سمت بالای پولی فن (بادزن)، بگذارید و آن را با پولی، در جهت حرکت عقربه‌های ساعت بگردانید تا تمام تسمه در داخل شیار خارجی پولی فن، قرار گیرد.

● سبد حصاری پلاستیکی زیر پمپ آب را بیرون آورده و پس از تمیز کردن در جای خود بگذارید.

● پمپ آب را آزمایش کنید و پس از تنظیم آب آن را خاموش کنید، سپس موتور کولر را در دورهای کند و تند آزمایش کنید و بعد خاموش کنید. تمام پیچ‌ها و مهره‌های را سفت کنید. در پوش‌های کولر را در جای خود قرار دهید. مجدداً پمپ و موتور را روشن کنید و در چهه‌های کانال داخل ساختمان را نسبت به مورد مصرف تنظیم نمایید.

توصیه می‌شود در مدتی که از کولر به طور پیوسته استفاده نمی‌شود آب آن را تخلیه کرده و روی آن را با بروزنت پوشانید تا از گرد و خاک و باد و باران در امان باشد. اگر تشک به علت نشتی زیاد نیاز به تعویض داشت و خرید آن امکان‌پذیر نبود توصیه می‌شود که تشک را با طاق کولر جایه‌جا نمایید.

۷-۱۱- سرویس و نگهداری کولر آبی

برای راه اندازی کولر در اوایل تابستان باید قبل از استفاده از کولر آن را بشرح زیر سرویس و سپس راه اندازی نمود.

● ابتدا دیوارهای کولر را جدا کنید و در صورت نیاز به تعویض پوشال‌ها، آن را با پوشال نو عوض کنید. بستگی به وضعیت مکانی کولر، زمان تعویض پوشال‌ها متفاوت است، اما به طور طبیعی هر دو سال یک بار پوشال‌ها را باید تعویض نمود. موقع تعویض سعی کنید که پوشال‌ها به طور یکنواخت در سطح دیواره کولر پخش شود.

● کف کولر را تمیز کرده و آن را با آب بشویید و سپس بازدید کنید که اگر چنانچه زنگ‌زدگی یا سوراخی در آن دیده شود حتماً باید آن را ترمیم کرده. کف کولر را ضد زنگ و سپس رنگ بزنید.

آب کثیف داخل اتاق را از طریق برداشتن لوله خروجی که در کف کولر قرار دارد خارج کنید و با آب تمیز مجدداً پر کنید. ● یاتاقان‌های فن و جاروغنی‌های روی یاتاقان را خوب رونگ کاری کنید.

● با دست هر دو فلکه را بچرخانید تا مطمئن شوید که مانعی در حرکت آن‌ها موجود نیست.

باز و بسته شدن جریان هوا باشد تا بتوان باستن آن در فصل زمستان مانع نفوذ سرمای خارج گردد.

. کولر باید کاملاً تراز نصب گردد تا اولاً قطرات آب به طور مساوی به کلیه سطح پوشال منتقل گردد، ثانیاً از ریزش آب از اطراف تشک جلوگیری شود.
برای این که فلوتر کار خود را به خوبی انجام دهد، حداقل فشار آب باید در حدود نیم اتمسفر باشد. در صورت زیاد بودن فشار آب فلوتر، از شیر فلکهٔ تقدیه می‌توان فشار آب فلوتر را کاهش داد.

۱۱-۱۰- بهره برداری

کولرهای با قدرت ۳۰۰۰ و بالاتر دارای دو موتور جداگانه یکی جهت پمپ آب و دیگری جهت فن کولر است، که هر یک به تنهایی با سیم و کلید مجرّزاً، کار می‌کند. در موقع به کار انداختن کولر ابتدا کلید پمپ را روشن نموده و بگذارید حداقل ۵ دقیقه به تنهایی کار کند تا پوشال‌ها با جریان آب خیس شده و از ورود گرد و خاک هنگام کار فن جلوگیری نماید. سپس تکمه «تند» یا «کند» را به دلخواه فشار دهید، کولر به کار می‌افتد. جهت خاموش نمودن کولر روی تکمه‌های «خاموش» پمپ و موتور را به ترتیب فشار دهید.

۱۱-۱۱- سرویس و نگهداری

شست و شو یا تعویض پوشال چون پوشال گرد و غبار، دود، بو و ذرات خارجی هوا را در خود نگه داشته و هوای پاکیزه و صاف را از خود عبور می‌دهد، بنابراین پس از مدتی کثیف شده و لا بلای آن را جرمی از نمک، گچ و گرد و خاک می‌گیرد. در نتیجه قدرت جذب رطوبت را از دست می‌دهد، از طرفی حرکت هوا از لا بلای آن به سهولت انجام نمی‌گیرد و قدرت خنک کنندگی کولر به حداقل می‌رسد. بنابراین لازم است حداقل سالی یکبار پوشال‌های مذکور شست و شو و در صورت لزوم تعویض گرددند.

۱۱-۱۲- نظافت تشک

دود و گرد و خاک موجود در هوا که روی پوشال‌ها می‌نشینند،

۱۱-۸- مروری بر آموخته‌های کولر آبی

• (الف) انتخاب: در موقع خرید کولر باید در انتخاب مدل و قدرت خنک کنندگی آن دقّت بشود. نصب یک کولر کوچک در یک آپارتمان یا فضای بزرگ یا بالعکس نصب یک کولر بزرگ در اتاقی کوچک شرایط راحتی و آسایش را فراهم نمی‌آورد. با مراجعه به جدول ۱۱-۱۵ با در نظر گرفتن شرایط ساختمانی و حجم محل مورد نظر به آسانی می‌توانید کولر مناسب و دلخواه خود را انتخاب کنید.

• (ب) نصب: کولرهای دستی (پرتاپل) و قابل حمل احتیاجی به کanal کشی ندارند. کولر پرتاپل را باید جلو درب یا پنجره قرار داد تا هوای تازه از پشت وارد شده و به داخل اتاق برسد. مانند سایر کولرهای آبی، باید آن را در اتاق‌های دربسته به کار برد، زیرا در این صورت نه تنها اتاق را خنک نمی‌کند، بلکه رطوبت نسبی اتاق را هم بالا خواهد برد.

۱۱-۹- در مورد محل نصب کولرهای بزرگ توجه به نکات ذیل لازم می‌باشد.

. کولر باید دور از آشپزخانه، توالت، و مراکز تولید بو نصب گردد.

. محل نصب کولر طوری انتخاب شود که سرویس و تعمیرات آن به آسانی انجام گیرد.

. دهانه ورود هوا باید حتی الامکان در بالاترین نقطه اتاق تردیک سقف تعییه گردد به طوری که هوای خنک از بالا و در امتداد طول اتاق وارد بنا شود.

. هنگام نصب کولر، حتماً باید محلی برای خروج هوا پیش‌بینی شود، تا جریان ورود هوای تازه و خروج هوای گرم و مانده، به آسانی برقرار گردد.

. اندازه دریچه خروج هوا باید حداقل یک و نیم برابر دریچه ورود هوا باشد تا هوا به راحتی از اتاق خارج شود.
(مقداری از گوشه پنجره و یا درب را باز می‌گذراند)

. در محل ورود هوای خنک باید دریچه مخصوص تنظیم هوا نصب گردد تا هوا یکسان تقسیم شده، به یک نقطه نوزد.

. دریچه تنظیم هوا باید دارای دمیرهای مخصوص جهت

و جلوگیری از نشت آب کولرهای آبی باعث صرفجویی زیادی در مصرف آب می‌شود(شکل ۱۱-۱۹).

شکل ۱۱-۱۹

توسّط جریان آب شسته شده و همراه مواد قلیایی و گچی موجود در آب پس از مدت کوتاهی جرم نسبتاً زیادی از رسوبات در ته و جدار داخلی تشتک و اطراف سبد صافی پمپ آب تشکیل می‌شود. این جرم ممکن است باعث گرفته شدن لوله‌های آب رسانی به کولر گردد و از طرفی کار پمپ را هم مشکل خواهد کرد. برای جلوگیری از این امر لازم است که در پایان هر فصل تشتک کولر و صافی پمپ آب به دقت تمیز شود. برای نظافت تشتک، باید لوله سریز آب کف آن را باز نموده و پس از شست و شوی تشتک مجدداً در جای خود بیندید. بدین منظور، صافی پمپ آب نیز باید برداشته شود، در موقع برداشتن و نصب مجدد صافی دقت نمایید پاره نشود.

توجه: نصب کولر در سایه و یا استفاده از پوشش مناسب

جدول ۱۱-۲۰- طریقه عیب‌یابی کولر آبی

ردیف	عیب	علت	طریقه رفع عیب
۱	موتور کار می‌کند اما باد خنک نمی‌دهد	۱- شناور تنظیم نیست ۲- شیرفلکه آب بسته است ۳- واتر پمپ عمل نمی‌کند ۴- سوراخ‌های ناودانی‌های پخش آب بسته شده است ۵- شیلنگ واتر پمپ گیر کرده یا پاره شده است	۱- شناور را تنظیم کنید ۲- مورد را بررسی کنید ۳- واتر پمپ را بررسی نمایید ۴- ناودانی‌ها را تمیز کنید ۵- شیلنگ واتر پمپ را بررسی کنید
۲	واتر پمپ و موتور فن هر دو کار می‌کنند اما کیفیت هوادهی مطلوب نیست	۱- دریچه‌های کانال را باز کنید ۲- فشار سسمه را تنظیم کنید ۳- پیچ‌های روی پولی‌ها را محکم نمایید ۴- برزنـت لرزه‌گیر را عوض کنید ۵- به تعمیر کار مجاز مراجعه نمایید	۱- دریچه هوای کولر باز نیست ۲- تسمه تنظیم نیست ۳- پولی موتور یا فن هرز می‌گردد ۴- پارچه برزنـتی لرزه‌گیر پاره شده است ۵- موتور کولر نیمسوز شده است
۳	موتور کولر کار نمی‌کند و فن نمی‌چرخد	۱- کلید خاموش و روشن قطع است ۲- کلید گریز از مرکز عمل نمی‌کند ۳- فاز یا نول قطع شده است ۴- موتور سوخته است	۱- کلید را بررسی نمایید ۲- به تعمیر کار مراجـعه نمایید ۳- باروشنـنمون پمپ آب از وجود برق مطمئن شوید ۴- به سرویسکار مراجـعه نمایید
۴	موتور کولر صدا می‌کند اما نمی‌چرخد	۱- سیم پیچی راه انداز موتور سوخته است ۲- تسمه بیش از حد سفت است	۱- موtor کولر باید تعویض شود یا سیم پیچی گردد ۲- کشش تسمه را بررسی کنید
۵	فقط یکی از دورهای موتور کار می‌کند	۱- سیم مربوط به دوری که کار نمی‌کند از داخل کلید قطع شده است ۲- کلید کولر خراب است ۳- دور مربوطه سوخته است	۱- وضعیت اتصال سیم‌های دور تن و کند را روی کلید بررسی نمایید ۲- کلید را تعویض نمایید ۳- موتور را باید تعویض یا تجدید سیم پیچی نمایید

ادامه جدول ۲۰ - ۱۱

ردیف	عیب	علت	طريقه رفع عیب
۶	با زدن کلید کولر به حالت روشن موتور راه نمی افتد، اما با چرخانیدن پولی توسط دست موتور راه اندازی می شود	۱- سیم پیچ راه انداز موتور سوخته است ۲- پلاتین های کلید گریز از مرکز تنظیم نیستند	۱- موتور باید تجدید سیم پیچی شود ۲- به تعییر کار مراجعه نمایید
۷	کولر موقع کار سرو صدامی کند	۱- پولی سرموتور یا فن شل شده است ۲- پیچ نگهدارنده یاتاقان ها شل شده است ۳- سمه خراب است ۴- روغن یاتاقان ها از بین رفته و خشک کار می کند	۱- وضعیت پولی ها را بررسی و محکم کنید ۲- پیچ نگهدارنده یاتاقان ها را محکم کنید ۳- سمه را عوض کنید ۴- یاتاقان ها را روغن کاری نمایید
۸	هنگام کار کولر بدنه آن برق دارد	۱- موتور کولر اتصال بدنه دارد ۲- واتر پمپ اتصال بدنه دارد ۳- عایق سیم ها از بین رفته و با بدنه اتصال پیدا کرده است ۴- اتصال از طریق جعبه ترمیнал با بدنه به وجود آمده است ۵- اتصالات جعبه ترمیнал را بررسی نمایید ۵- موضوع را پیگیری نمایید	۱- به تعییر کار مجاز مراجعه نمایید ۲- واتر پمپ را عوض کنید ۳- سیم ها را با نو تعویض نمایید یا محل اتصالی را ترمیم نمایید ۴- اتصالات جعبه ترمیнал را بررسی نمایید ۵- اتصال در اثر پاشش آب روی موتور کولر به وجود آمده است
۹	با زدن کلید واتر پمپ فیوز عمل می کند	۱- خازن اصلاح ضرب قدرت اتصالی کرده است ۲- در داخل جعبه ترمیнал یا کلید مخصوص کولر اتصالی رخ داده است ۳- واتر پمپ سوخته است	۱- خازن را از مدار خارج کنید ۲- جعبه ترمیнал را بررسی کنید ۳- واتر پمپ را با نو تعویض نمایید
۱۰	با زدن کلید موتور کولر، فیوز عمل می کند	۱- در داخل کلید کولر یا جعبه ترمیнал اتصال ناخواسته ای رخ داده است ۲- بین سیم های رابط در قسمت های مختلف اتصالی رخ داده است ۳- موتور سوخته است	۱- داخل جعبه ترمیнал و کلید کولر را بررسی نمایید ۲- موضوع را پیگیری و کنترل نمایید ۳- به سرویسکار مجاز مراجعه نمایید
۱۱	دور زیاد و کم برعکس کار می کند	۱- سیم های دور تند و کند در داخل کلید کولر جایه جا کنترل شده است	۱- محل اتصال دور تند و کند و سیم های مربوطه را کنترل نمایید
۱۲	آب کولر سریز می کند	۱- شناور تنظیم نیست ۲- گوی شناور سوراخ شده و پراز آب است ۳- واشر لوله تخلیه آب کولر پاره شده و از بین رفته است	۱- شناور را تنظیم کنید ۲- شناور را تعویض نمایید ۳- لوله سریز آب کف کولر را عوض نمایید
۱۳	موتور کولر چند لحظه پس از روشن شدن می ایستد و فیوز عمل می کند	۱- موتور کولر نیمسوز شده است ۲- درب ها و پنجه ها کاملاً بسته شده اند و فشار مخالف روی فن زیاد است و به موتور فشار زیادی وارد می آید در نتیجه فیوز عمل می کند ۳- یاتاقان ها گیر پاژ کرده اند	۱- به سرویسکار مجاز مراجعه نمایید ۲- دریچه های کانال را باز کرده و پنجه اطاق را هم به اندازه لازم نیمه باز بگذارید ۳- یاتاقان ها را عوض کنید

▣ فعالیت کارگاهی :

یک کولر آبی را در کارگاه مورد بررسی قرار دهید و راجع به چگونگی کنترل و شست و شوی پوشال قبل از راه اندازی کولر با دوستان خود بحث کنید که چرا قبل از راه اندازی باید پوشال ها را بشوییم و چرا پوشال ها را در داخل توری می گذارند؟

◀ سؤالات

- ۱- چرا در نصب کولر از بروزنت استفاده می کنند؟
- ۲- اگر تسمه بیش از حد نیاز سفت باشد چه اتفاقی می افتد؟
- ۳- اگر تسمه شل باشد چه اتفاقی می افتد؟
- ۴- محاسبه کنید که برای کارگاه شما چه نوع کولر آبی مورد نیاز است؟
- ۵- چرا در بعضی از کولرهای آبی در شب یا هنگامی که فشار آب شهر زیاد می شود آب سرریز می شود؟
- ۶- راجع به کولر گازی و کولر آبی در کلاس با دوستان خود بحث کنید. کدام بهتر است؟ چرا؟

